

GOMILE POD KORITI NA DOLENJSKEM

VIDA STARE

Narodni muzej, Ljubljana

Z objavo predmetov iz gomil pod Koriti na Dolenjskem (Dobrava pri Dobrniču) načrtno sledimo namenu objavljati gradivo iz prazgodovinskega depoja v Narodnem muzeju, ki nima ustreznih najdiščnih podatkov. Zavedam se, da je objava tega gradiva nepopolna, ker je večji del izkopanin v dunajskem muzeju (inventarne številke 56383 do 56491 in 66205 do 66554) in zato v tem prikazu niso upoštewane.

Gradivo iz gomil pod Koriti sem razdelila v tri večje skupine, ki so verjetno vsaka zase zaključena celota. Predmeti od inv. št. P 2711—2786 so del najdb iz gomil pri Dobravi, ki jih je med leti 1896 in 1898 izkopal skupaj s Szombathyjem Jernej Pečnik.¹ Večji del teh izkopanin je bilo prenesenih na Dunaj, kjer so še danes. Gradivo od inv. št. P 4591—4638 pa je iz Schulzovih izkopavanj iz leta 1898, ko je izkopaval gomile pri Dobravi.

V poročilih o izkopavanjih v okolici Dobreve pri Dobrniču pod Koriti² ne moremo točno razbrati, ali gre pri obeh terenskih delih za kompleks istih gomil na pašniku V od cerkve ali pa pripadajo gomile iz enega in drugega izkopavanja mogoče dvema različnima skupinama gomil. Predmeti od inv. št. P 11302—11328 so bili inventarizirani šele po drugi svetovni vojni, leta 1958 in so to tisti predmeti, ki jih niso vpisali v inventarno knjigo pri prvi in drugi inventarizaciji. So, torej, le ostanki iz obeh izkopavanj Pečnika in Schulza. Ker pa zanje ni bilo nobenih podatkov, smo jih inventarizirali skupaj kot celoto in jih pri kronologiji obeh kompleksov ne bomo upoštevali. Kot zadnja skupina so predmeti, ki pripadajo gradivu iz naselbine na Koritih. To sta predmeta na T. 12: 5 in 6. Ožjih najdiščnih podatkov pa za njiju nimamo.

Gradivo iz gomil pod Koriti zaenkrat še ni bilo obravnavano kot celota. V tem poročilu, ki skuša dati najdbam iz omenjenih gomil ustrezno kulturno in časovno opredelitev, ne moremo odgovoriti na vsa vprašanja o pomenu naselbine in gomil pod Koriti, kakor tudi ne o času, v katerem so bili predmeti izdelani in uporabljeni.

Nekako na pol poti med Žužemberkom in Dobrničem na Dolenjskem pri vasi Dobrava so na pašniku vzhodno od cerkve gomile, ki jih povezuje z

¹ *Izvestja muz. druš. za Kranjsko* 9 (1899) 48.

² *Izvestja muz. druš. za Kranjsko* 14 (1904) 44.

naselbino na Koritih. Na tem predelu je od aprila do konca decembra 1898 izkopaval J. Pečnik in je v tem času izkopal 27 gomil z 229 celimi skeletnimi pokopi. Gomile so bile tesno druga ob drugi, nekatere so bile velike, z več pokopi, druge pa tudi samo z enim pokopom. O legi samih grobov in pridatkov v njih ne vemo nič določenega, zato moramo najdbe obravnavati le tipološko brez grobnih celot.

Naselbina, kateri so pripadale te gomile je na 310 m visoki vzpetini med Dobravo in Koriti JV od vasi. Plato naselbine meri 700 m² in je obdan z dobro vidnimi nasipi. Pečnik poroča, da je nasip zložen iz kamenja in utrjen s palisado.³

PREDMETI IZ GOMIL

Predmeti od inventarne številke P 4591 do 4638 so v inventarni knjigi vpisani s pripombo, da so iz Schulzovih izkopavanj iz leta 1898, vendar o njih ni nobenih podatkov. Gradivo je vpisano po gomilah (Tumulus 3 do 6).

Gomila 3

(Narodni muzej v Ljubljani, inv. št. P 4591)

V gomili, katere dimenzij ne poznamo, je bil najden le en bronast tutul z zatičem na spodnji strani (T. 8: 1).

Gomila 4

(Narodni muzej v Ljubljani, inv. št. P 4592 do 4602)

V gomili neznane razsežnosti so bili naslednji predmeti: štiri masivne in ena votla zapestnica, certosoidna fibula, dve glinasti vretenci, ostanki kulturne palice ter steklene in jantarjeve jagode (T. 8: 2—9).

Gomila 5

(Narodni muzej v Ljubljani, inv. št. P 4603 do 4614)

V gomili nedoločene velikosti so bili predmeti: štiri železne sulične osti, dve tulasti železni sekiri, dve pravokotni bronasti pasni sponi, železen nož, dva železna obročka, dve glinasti vretenci, jantarjeve in steklene jagode (T. 8: 12—17 in 9: 1—6).

Gomila 6

(Narodni muzej v Ljubljani, inv. št. P 4615 do 4619)

V gomili, katere velikost ni znana, so bili naslednji predmeti: tri železne sulice, dve tulasti železni sekiri z ušescem, dve železni tulasti sekiri, železna sekira z enostranskimi plavutmi, dva železna nasilno zvita meča, dve pravokotni bronasti pasni sponi in ostanki tretje spone, bronasta spona z rebrom, železni in bronasti obročki, glinasto vretence, keramična posodica, dve certoški fibuli in rtasta fibula (T. 9 7—9; 10: 1—8; 11: 1—11 in 12: 1, 2).

³ *Mitt. d. Anthropol. Gesell. Wien* 28 24 (1898) 72. *Jahrb. für Altertumskunde* (1898) Sitzber. 28. *Mitt. d. Zentralkomm.* 4 (1910) Bb 106 b.

ČASOVNA OPREDELITEV GRADIVA PO GOMILAH

Pri časovni opredelitvi tega gradiva upoštevamo tipološko najstarejši in tipološko najmlajši predmet, iz česar sledi časovni okvir celotne gomile, ne pa tudi posameznih grobov, ki jih zaradi pomanjkljivih podatkov ne moremo določiti.

Gomila 3

(T. 8: 1)

Za to gomilo imamo podatke le o bronastem tutulu z zatičem (T. 8: 1), ki bi ga morali postaviti v okvir Ha D stopnje.

Gomila 4

(T. 8: 2—11)

Med najstarejše predmete iz te gomile sodita masivni zapestnici z zoženima presegajočima koncema in pasovi prečnih vrezov (T. 8: 10, 11) in masivni zapestnici s polkrožnimi odebelitvami (T. 8: 7, 8), ki so zelo pogost pridatek ženskih grobov razvite Ha C in začetkov Ha D stopnje. Drobnorebrena zapestnica z zarinjenima koncema (T. 8: 5) je oblikovna značilnost razvite Ha D stopnje. Ostanek okrašene kultne palice (T. 8: 9) bi lahko postavili v začetek Ha D stopnje, ker vemo, da so bile kultne palice v tem času pogost pridatek bogatejših ženskih grobov.⁴ Skupaj z narebreno zapestnico bi utegnili predstavljati pridatke istega ženskega groba. Primerjavo za to hipotezo bi našli v grobu iz Rovišča,⁵ kjer je okrašena kulturna palica ležala skupaj z narebreno nanožnico in fibulo z lokom v obliki račjega protoma. Najmlajši predmet te gomile je vsekakor certosoidna fibula (T. 8: 3), ki jo postavljamo v razvito in najmlajšo fazo Ha D stopnje.

Časovni razpon vsega, v gomili najdenega materiala, je tako med razvito Ha C in razvito Ha D stopnjo.

Gomila 5

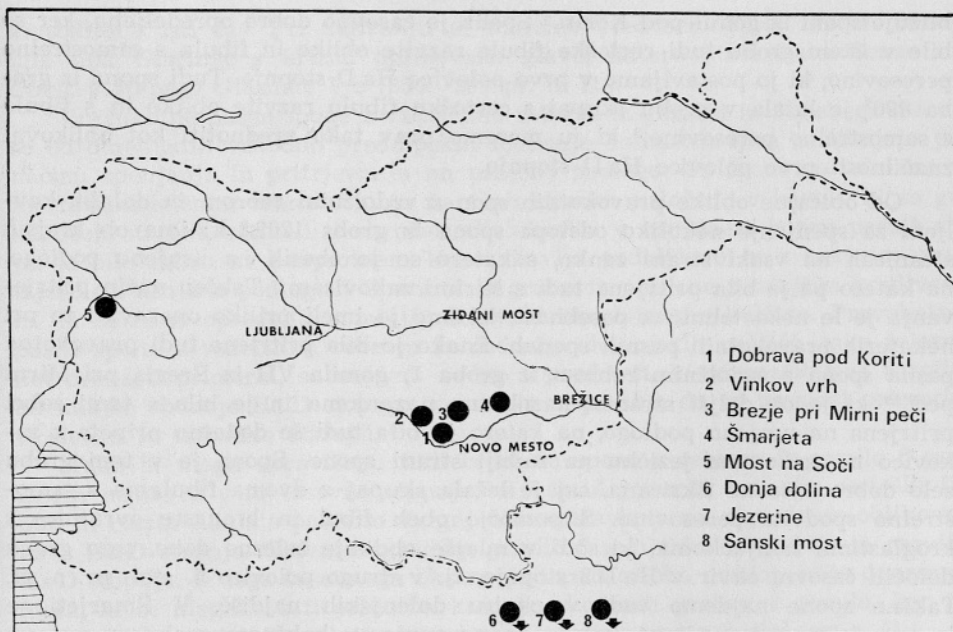
(T. 8: 12—17 in 9: 1—6)

Železne sulične osti (T. 9: 1—3, 6) in obe tulasti sekiri (T. 9: 4, 5) pripadajo orožju, ki je značilno za bojno opremo vojščakov — pešcev starejše Ha C stopnje. V ta čas sodi tudi srpasta ukrivljen nož (T. 8: 15) in zlasti pravokotna bronasta pasna spona (T. 8: 12), ki ima kavelj izrezan iz celotne pravokotne plošče. Takšne spono stavlja F. Starè v čas razvite Ha C stopnje.⁵ Tipološko nekoliko mlajša pa je v fragmentu ohranjena pasna spona (T. 8: 13) s tremi okroglimi zakovicami, ki so običajne pri razvitih oblikah pravokotnih pasnih spon ob koncu Ha C in na začetku Ha D stopnje. Ta spona bi bila hkrati najmlajši predmet omenjene gomile.

Časovni razpon v gomili najdenega materiala je tako med starejšim Ha C horizontom in med začetki Ha D stopnje.

⁴ V. Stare, Kultne palice iz Šmarjete. *Arh. vestnik* 24, 1973 (1975) 000

⁵ F. Starè, Dekoracija pravokotnih pasnih spon na Kranjskem, *Arh. vestnik* 3 (1952) 54 ss.

Sl. 1. Razpostranjenost pasnih spon z rebrom, podaljšanim v kavelj za spenjanje
 Abb. 1. Verbreitungskarte der Gürtelschnallen mit der hakenartig verlängerten Rippe

Gomila 6

(T. 9: 7—9; 10: 1—8; 11: 1—11 in 1: 2, 1, 2)

Po gradivu, ki je ohranjeno iz te gomile in ga je razmeroma več kot iz ostalih gomil, sklepamo, da je bila večja od prej omenjenih gomil 3 do 5.

Videti je, da je bila tudi časovno mlajša od prejšnjih, saj so med starejšimi predmeti bronaste pravokotne pasne sponi (T. 11: 2 in 1, 5), ki jih ne moremo postaviti pred začetek Ha D stopnje.

Prav posebno mesto v okviru celotnega materiala te gomile in seveda tudi samega najdišča pod Koriti ima pravokotna spona z vzdolžnim rebrom, ki se zaključuje s kavljem za spenjanje (T. 9: 9). Spona je po plošči in vzdolž vsega rebra okrašena s koncentričnimi vrezanimi krogi s piko ter je ob ožjih stranicah drobno narezana. Takšna spona predstavlja mlajšo razvojno varianto pravokotnih pasnih spon, ki so se postopoma razvijale iz dvojno križnih primerov preko pravih pravokotnih spon do primerov z vzdolžnim rebrom, ki je preprečevalo, da bi se pravokotna plošča med uporabo lomila in pokala in je s tem bila dana sponi večja uporabnost.

Za bronasto pravokotno spono z vzdolžnim rebrom (T. 9: 9) imamo ustrezno analogijo v Mostu na Soči (Sv. Luciji), kjer je ta tip sponi precej pogost (sl. 1). V grobu 776 je ležala takšna spona, ki se tudi po načinu krašenja pri-

bližuje sponi iz gomil pod Koriti.⁶ Spona je časovno dobro opredeljena, ker so bile v istem grobu tudi certoške fibule razvite oblike in fibula s samostrelno peresovino, ki jo postavljamo v prvo polovico Ha D stopnje. Tudi spona iz groba 890⁷ je ležala v grobu skupaj s certoško fibulo razvite oblike in s fibulo s samostrelno peresovino,⁸ ki ju moremo prav tako vrednotiti kot oblikovni značilnosti prve polovice Ha D stopnje.

Od običajne oblike pravokotnih spon z vzdolžnim rebrom in dolgim kavljem za spenjanje nekoliko odstopa spona iz groba 1202,⁹ ki ima ob krajših straneh na vsaki strani zanko, s katero so jo obesili na usnjeno podlogo, na katero pa je bila pritrjena tudi s štirimi zakovicami. Takšen način pritrjevanja je le neka tehnična posebnost, ki smo jo imeli priliko opazovati že pri nekaterih pravokotnih pasnih sponah. Enako je bila pritrjena tudi pravokotna pasna spona z vzdolžnim rebrom iz groba 1, gomila VII iz Brezja pri Mirni peči,¹⁰ ki je ob daljši stranici nazobčano nazankana in je bila s temi zobci pritrjena na usnjeno podlogo, na katero je bila tudi še dodatno pripeta z zakovico na trikotnem jezičku na zadnji strani spone. Spona je v tem grobu zelo dobro časovno fiksirana, saj je ležala skupaj z dvema fibulama s samostrelno spodvito peresovino. S pomočjo obeh fibul in bronaste ovratnice s kroglastima zaključkoma, ki sodi v mlajše obdobje železne dobe, smo grobu določili časovni okvir v Ha D 2 stopnjo, tj. v drugo polovico 5. stol. pr. n. št. Takšne spone najdemo tudi v okviru dolenskih najdišč. V Šmarjeti je le ena železna spona,¹¹ za katero pa ne vemo, v kakšnem grobnem sestavu je bila najdena. Takšno železno spono poznamo tudi iz gomile 9 na Vinkovem vrhu,¹² ki pa je ne moremo ožje časovno opredeliti, ker je gradivo te gomile (tri narebrenе zapestnice in tri glinasta vretenca) za ožjo kronologijo neuporabno.

Za primerjavo z železnima sponama iz Šmarjete in z Vinkovega vrha in s tem tudi za železno spono z rebrom iz gomil pod Koriti (T. 14: 15), ki je med tistimi predmeti, za katere nimamo ožjih najdiščnih podatkov, moramo poseči tudi med gradivo grobišča v Donji dolini, kjer je v grobu XXIV na parceli Mateta Petrovića jun.¹³ najdena prav takšna spona z rebrom. Kronologijo tega groba osvetljuje dolgo železno sekalo s ploščato skovanim nastavkom za ročaj, ki ga moremo vrednotiti kot tipološko značilnost mlajše železnodobne materialne kulture. Takšna sekala sledimo v grobu 400 v Jezerinah¹⁴ skupaj z železnim enoreznim mečem s trnastim ščitnikom na prehodu ročaja v list, ki je prav tako oblikovna karakteristika mlajše železne dobe. V grobu 55 v Sanskem mostu¹⁵ je namreč fragment takšnega meča ležal skupaj s predmeti,

⁶ C. Marchesetti, Scavi nella Nekropoli di S. Lucia. *Bollet. d. soc. Adriat. di sci. nat.* (1893) T. XXVI, 5, 35.

⁷ O. c. 40, T. XXVI, 3.

⁸ O. c. T. XIX, 6, 8.

⁹ O. c. T. XXVI, 4.

¹⁰ K. Kromer, *Brezje* (Ljubljana 1959) T. 21, 4.

¹¹ V. Stare, *Prazgodovinski kompleks Šmarjete* (Ljubljana 1973) T. 16, 3.

¹² V. Stare, Železnodobne gomile na Vinkovem vrhu. *Arh. vestnik* 15-16 (1964-65) T. 3, 6.

¹³ Č. Truhelka, Der vorgeschichtliche Pfalbau im Savebette bei Donja dolina. *Wiss. Mitt. Bos. u. Herzeg.*, 9 (1904) 3-156, T. XLV, 13-18.

¹⁴ *Wiss. Mitt. Bos. u. Herzeg.* 3 (1898) 156, sl. 470.

¹⁵ *Wiss. Mitt. Bos. u. Herzeg.* 6 (1899) 79, sl. 66.

ki sodijo v isti čas. Pri datiranju se moremo predvsem opreti na fragment igle tipa Glasinac s križno oblikovano glavo, katere postavljata Benac in Čović v stopnjo Glasinac V b (350—250 pr. n. št.).

Pravokotne pasne sponे z vzdolžnim rebrom iz Jezerin in Sanskega mosta se od omenjenih vzhodno predalpskih in donje dolinskih spon razlikujejo po načinu spenjanja in pritrjevanja na usnjeno podlogo. Te sponе so izdelane z močnim vzdolžnim rebrom, ki je na obeh straneh usločeno v kavelj, ki so ga na obeh straneh zatikali v obroček ali luknjico v usnjenem koncu pasu¹⁶ ali pa je bilo rebro na nasprotnem koncu kavljа podaljšano in z zakovico pritrjeno na usnjeno podlogo.¹⁷ Sponе so v grobovih najdene z mlajšim gradivom in jih moremo opredeliti v mlajše železnodobno latensko kulturo. Pravokotne pasne sponе z vzdolžnim rebrom iz področja dolenjskih najdišč, tako železni kot bronasti primerki, so najdeni vedno s predmeti, ki so značilni za razvito ali mlajše obdobje Ha D stopnje, vendar s pripombo, da so bronasti primerki tipološko le nekoliko starejši.

Tako bi mogli upravičeno tudi bronasto spono z rebrom iz gomile 6 pod Koriti postaviti v to časovno stopnjo, za kar bi govorili tudi obe certoški fibuli in rtasta fibula s poševno dvignjenim nastavkom na nogi, ki so oblikovni izraz Ha D stopnje. Glavnina gradiva gomile 6 sodi tako v zgodnjo in razvito Ha D stopnjo. Iz tega časovnega okvira pa izpadata oba nasilno zvita dvorezna meča, ki bi utegnili biti pridatka kasneje vkopanih grobov v gomilo, ker ju moremo postaviti v čas mlajše železne dobe, najprej pa v 3. stol. pr. n. št.

OSTALO GRADIVO

Naslednje predmete, za katere nimamo ožjih najdiščnih podatkov, bomo obravnavali le po tipologiji in jih bomo skušali postaviti v tisti časovni okvir, ki je za takšne predmete znan iz drugih dolenjskih najdišč. Njihova znanstvena vrednost pa se omejuje le na ugotovitve, ki so že splošno utemeljene.

Sulice

Med gradivom je razmeroma veliko železnih suličnih osti, kar govori, da je bilo v gomilah pod Koriti razmeroma veliko moških grobov s takim orožjem (T. 1: 1—6; 2: 1—8; 13: 2 in 14: 1, 2). Sulice bi lahko razdelili v dolgolistne in v kratkolistne. Sulice imajo trikotno rebro (T. 1: 4; 2: 4, 5, 8 in 13: 2), polkrožno rebro (T. 1: 1 in 14: 1) ali pa je list brez rebra (T. 2: 3, 7). Med sulicami so nekatere zelo slabo ohranjene, tako da ne moremo določiti kakšno rebro so imele (T. 2: 1 in 1: 2).

Za ožje časovno opredeljevanje jih ne moremo uporabiti, ugotovimo pa lahko, da sodijo v širši čas starejše železne dobe, ko so bile takšne sulice last ilirskih bojnikov kot del njihove bojne opreme.

Sekire

Med enajstimi železnimi sekirami (T. 3: 1—4, 8 in 4: 1—4, 6), za katere nimamo ožjih najdiščnih podatkov, pripadajo štiri tipu tulaste sekire z uše-

¹⁶ Jezerine, o. c. 116, sl. 273.

¹⁷ Sanski most, o. c., 81, sl. 72.

scem (T. 3: 1—4), pet sekir je tulastih (T. 4: 1—4, 6), ena je plavutasta (T. 5: 1) in ena sekira je z enostranskimi plavutmi (T. 3: 8). Tipološko in tudi časovno starejše so tulaste sekire z ušescem in plavutasta sekira, mlajše so tulaste sekire, kot najmlajšo pa moramo upoštevati sekiro z enostranskimi plavutmi. Vse pa sodijo v okvir starejše železne dobe, ko so bile skupaj z dvema suličama običajna bojna oprema vojščakov pešcev.

Kot neko posebnost lahko omenimo ostanke tkanine s platnenim vezom na tulasti sekiri z ušescem (T. 3: 1), kar je kot najdba velika redkost, ker se tkanina na orožju skoraj nikoli ni ohranila.¹⁸ Tkanino navadno najdemo ohranjeno le na praktično uporabnih predmetih, ki so bili del oblačila in na okrasnih predmetih, ki so prišli v stik s tkanino oblačila. Zato je ta najdba tem bolj pomembna in jo bo potrebno upoštevati pri preučevanju ostankov prazgodovinskih oblačil.

Noži

Vsi ohranjeni noži so železni in bi jih morali prisoditi istemu tipu železnega navzdol ukrivljenega noža s trnastim nastavkom za ročaj (T. 3: 5—7; 4: 5—9 in 13: 3—6), ki se pa v vseh primerih ni v celoti ohranil. Takšni noži so pogost pridelek moških grobov razvite starejše železne dobe in jih brez grobne celote skoraj ne moremo uporabiti za ožje časovno opredeljevanje. Zadovoljiti se moramo z ugotovitvijo, da so bili v grobovih gomil pod Koriti pogost pridelek moških grobov in ne izpadajo iz časovnega okvira ostalega gradiva.

Meč

Fragment železnega, nasilno zvitega meča (T. 13: 1) je del nekega meča, kakršne so našli tudi v gomili 6. Ta del meča bi bil lahko prav tako iz omenjene gomile, še posebno ker je med gradivom, ki je bilo inventarizirano šele po drugi svetovni vojni in je verjetno iz obeh kompleksov izkopanega gradiva.

Časovno bi ga morali postaviti v 3. stol. pr. n. št., to je čas, ko so novo-došla keltska plemena pokopavala svoje umrle z nasilno zvitim orožjem.¹⁹

Zapestnice

Zapestnice iz gomil pod Koriti bi lahko razdelili v masivne s polkrožnimi odebelitvami (T. 6: 4—9), masivne s pasovi prečnih vrezov (T. 6: 3), v masivne brez okrasa (T. 14: 11—14), v votle svitkasto narebrene zapestnice (T. 5: 9, 10, 13) in v ploščato skovane z dolgim kavljem za spenjanje na eni strani in z luknjico na drugi strani (T. 14: 3, 4).

Za ožje časovno opredeljevanje jih ne moremo uporabiti, ker so bile zapestnice pridatki ženskih grobov skozi vso starejšo železno dobo. Datiramo jih lahko le kot tipe, ki so bili v posameznih časovnih obdobjih ženski okras. Tako bi kot starejše vrednotili masivne zapestnice (T. 6: 3—9 in 14: 11—14) in bi jih okvirno postavili v konec Ha C ali začetek Ha D stopnje, medtem ko bi morali votle zapestnice (T. 5: 9, 10, 13) in ploščate zapestnici (T. 14: 3, 4)

¹⁸ Profesor H. J. Hundt iz Mainza je bil zelo zainteresiran za ostanke tkanine na tej sekiri in jo bo upošteval pri ana-

lizi ostankov tkanin za svojo razpravo o prazgodovinski tkanini.

¹⁹ V. Stare, *Prazgodovinski kompleks Šmarjete* (Ljubljana 1973).

postaviti v zgornji Ha D horizont, ko jih najpogosteje najdemo kot pridane v ženskih grobovih.

Ovratnica

Med predmeti je ohranjena le ena ovratnica z gladkim lokom in s spiralno ovitimi konci (T. 6: 1), od katerih je ohranjen le eden.

Takšne ovratnice so pridelki grobov razvitega Ha C horizonta, vendar niso med tistimi predmeti, ki so v grobovih pogost pridane, so pa za samo obdobje zelo značilne.

Obročki za lase — uhani

Dva fragmentirana valjasta pokončna obročka, ki sta bila med predmeti iz gomil pod Koriti (T. 6: 10, 11), sta bila okrašena v torevtični tehniki s pasovi iztolčenih pik in z motivom »letečega psa«. Uhan na T. 6: 11 ima na spodnji strani v luknjicah obročke, na enem visi trikoten obesek z iztolčenimi pikami. Takšni obročki za lase so pogost pridelek v grobovih v Brezju pri Mirni peči,²⁰ na Vačah,²¹ na Magdalenski gori, kjer sta dva uhana prevlečena celo z zlato folio in imata na eni strani obešene majhne trikotne obeske, prav tako kot jih imajo uhani iz gomil pod Koriti,²² v Rovišču²³ in v Šmarjeti.²⁴

Ti obročki so verjetno služili tudi kot okras za ušesa, ker jih najdemo v grobovih navadno paroma, po enega na vsaki strani skeleta v bližini glave. V nekaterih grobovih so ležali celo štirje, kot npr. v grobu 19 gomile I v Brezju pri Mirni peči,²⁵ na vsaki strani glave po en par. Da bi jih uporabljali za spenjanje las, se mi zdi manj verjetno, ker imajo preozek premer in bi bilo mogoče speti z njimi le tanjši šop las, razen če ni bilo v navadi, da so nosile žene na vsaki strani sicer razpletene las še spet čop z okrasnim obročkom.

Tako oblikovani valjasti pokončni obročki so bili za sedaj ugotovljeni le na slovenskih prazgodovinskih najdiščih in jih v taki obliki ne najdemo niti med materialom halštatskega, donjedolinskega ali svetolucijskega kulturnega kroga. Sklepamo lahko torej na neko lokalno varianto uhanov ali okraskov za lase, ki so jih najpogosteje uporabljali v času prve polovice Ha D stopnje in bi jih morali tolmačiti kot neko etnografsko posebnost staroselcev našega ozemlja.

Pasne spone

Med predmeti za katere nimamo ožjih najdiščnih podatkov sta tudi dve gladki pravokotni pasni sponi (T. 5: 4, 18), ki sta nekoliko poškodovani. Bronasta pravokotna spona (T. 5: 4) je prelomljena in ima ohranjen ploščat pravokoten kavelj za spenjanje, ki je pripet z okroglo zakovico. Druga spona je tudi poškodovana in nima ohranjenega kavlja za spenjanje (T. 5: 18).

Pravokotne pasne spone postavljamo v Ha D stopnjo od njene začetne faze do razvitega Ha D horizonta, ko so posamezni primerki še v rabi.²⁶

²⁰ K. Kromer, *Brezje* (1959) T. 2: 8 35: 6; 40: 7 in 48: 12.

²¹ F. Starè, *Vače* (1955) T. 59: 20, 21, 24, 25, 27.

²² Predmeta sta v depozu Narodnega muzeja v Ljubljani, Inv. št. P 4020.

²³ V. Stare, *Prazgodovinske gomile na Rovišču*. *Arh. vestnik* 13-14 (1962-63) T. 6: 11.

²⁴ F. Starè, *Trije prazgodovinski grobovi iz Zasavja*. *Arh. vestnik* 4 (1953) 273, T. 1: 4.

²⁵ V. Stare, *Prazgodovinski kompleks Šmarjete* (Ljubljana 1973) T. 24: 23, 34-40.

²⁶ K. Kromer, *Brezje* (1959) 53, T. 2: 8, a in b

Sponam pripadajo tudi bronasti obročki (T. 5: 14—17 in T. 14: 9) in bronasta pasna okova (T. 14: 6, 8), ki sta bila pritrjena z zakovicami na nasprotni strani usnjenega pasa, kjer se je zatikal kavelj pasne spona.

Kot spona je služil verjetno tudi ovalen železen predmet s kavljem na eni strani (T. 13: 11) in železen ovalen poškodovan predmet s sledovi zakovice (T. 13: 10).

Fibule

Fibule navadno presojamo kot prdatke ženskih grobov, čeprav so bile najdene tudi v moških grobovih, kot je opaziti v grobu z oklepom iz Stične.²⁷

Fibule, ki jih imamo med gradivom brez ožjih najdiščnih podatkov iz gomil pod Koriti, pripadajo različnim tipom in z njimi lahko opredelimo posamezna časovna obdobja.

Časovno najstarejša je velika lokasta dvojnopetljasta fibula (T. 6: 5) s pasovi svitkastih odebelitev na loku. Ostanek noge je verjetno del trikotne noge, kar samo po sebi govori za starejše primere tega tipa sponke, ki jih postavljamo v prvo polovico Ha C stopnje. V ta čas bi sodila tudi vozlasta fibula, od katere pa je ohranjen le vozlasti lok (T. 12: 3). Čolničasta fibula z dvojnimi cikcak vrezi na loku (T. 6: 12) je navadno inventar ženskih grobov iz razvitega obdobja Ha C stopnje in je na naših, zlasti dolenjskih najdiščih v grobovih zelo pogost pridelek. Za obdobje Ha C stopnje je tako značilna, da že njena prisotnost v grobu zadostuje za časovno vrednotenje grobne celote.

Nekako iz istega časovnega obdobja je tudi fibula z žičnim jedrom in oblogo iz jantarjevih segmentov (T. 14: 10), ki jo v več primerkih najdemo zlasti med gradivom iz Šmarjete,²⁸ kjer je ena izmed značilnosti materialne kulture tega kompleksa.

Mlajšemu času pa moramo pripisati trakasto certosoidno fibulo (T. 6: 15) in prelomljeno certoško fibulo (T. 6: 13), ki ju datiramo med zgodnjim in razvitim Ha D horizontom in med razvitim in poznim Ha D horizontom, ki ju najpogosteje najdemo v grobovih jugovzhodnega predalpskega prostora zlasti Dolenjske.

Poznim oblikam certoških fibul pripadajo tipi s samostrelno spodvito peresovino (T. 6: 16, 17) in fibule z dvojno samostrelno spodvito peresovino (T. 7: 1, 2), ki jih stavljamo v razvito in najmlajšo fazo Ha D stopnje (po letu 450 pr. n. št.).

Igle za spenjanje

Ohranjeni sta le dve igli za spenjanje in vsaka pripada drugemu tipu tega praktično uporabnega predmeta.

Igla T. 5: 11 ima kijasto valjasto glavico, kar je značilno za starejše obdobje železne dobe in bi jo morali postaviti kvečjemu v čas prvih začetkov Ha C horizonta.

Druga igla T. 5: 12 pa pripada tipu večglavih igel s trombastim zaključkom, kakršne so tipološka značilnost Ha C grobov, vendar je v tem okviru tipološko nekoliko starejša, ker ima le dve kroglasti odebelitvi, kar izraža

²⁷ F. Starè, Dekoracija pravokotnih spon na Kranjskem. *Arh. vestnik* 3 (1952) 173.

²⁸ S. Gabrovec, Halštatska kultura. *Arh. vestnik* 15-16 (1964-65) 127, T. 4: 8.

tipološko razvojno starejšo obliko od mlajših, ki imajo vedno več odebelitev, čim mlajše so.

Keramika in glinasta vretenca

Značilno za gomile pod Koriti je pomanjkanje keramičnega gradiva, kar si pa lahko tolmačimo tudi s premajhno pazljivostjo kopačev, ki posodam niso posvečali dovolj pozornosti. Takšno sliko smo si ustvarili ob pregledu keramičnega gradiva, ki je v Narodnem muzeju v Ljubljani. V vsej množici predmetov so le tri ohranjene posode (T. 11: 12—14), za katere pa nimamo ožjih najdiščnih podatkov in zelo majhna posodica iz gomile 6, ki pripada najmanjšim doslej znanim posodam iz naših najdišč (T. 11: 8). Omenjene tri posode pripadajo trem različnim oblikam posod. Gre za posodico s širokim ustjem in dnom (T. 11: 12), konično posodo z ravnim dnom (T. 11: 13) in za lonček z masivnim valjastim ročajem (T. 11: 14). Za ožjo kronologijo jih ne bi mogli uporabiti, ker predstavljajo neko splošno obliko posod starejše železne dobe in ne izstopajo iz časovnega okvira, kamor sodi glavina predmetov iz gomil pod Koriti.

Glinasta vretenca lahko razdelimo v bikonična (T. 5: 7, 8) in konična (T. 5: 2, 3, 5, 6). Vsa vretenca so neokrašena in imajo ravna dna. Za časovno opredeljevanje nam ne morejo služiti, ker se pojavljajo v ženskih grobovih skozi vse obdobje železne dobe.²⁹

Ogrlice

Ogrlice, značilni nakit ženskih grobov, so v gomilah pod Koriti dokaj pogost pridelek. Ločimo jantarjeve (T. 7: 6, 7) in steklene (T. 7: 8) ogrlice. Jantarjeve ogrlice so sestavljene iz srednje velikih in manjših jagod in med njimi ne opazimo kakšne posebnosti. Steklene ogrlice pa so sestavljene iz raznobarnih jagod in so posebno lepe tiste, ki imajo na modrikasti ali zelenkasti podlagi belo-črna očesa, ki delujejo ponekod tudi kot temnejše spirale (T. 7: 8). Za te jagode vemo, da se pojavljajo v Ha D grobovih in so v tem času kar pogost pridelek ženskih grobov.³⁰

Posebej je treba omeniti stekleno jagodo v obliki makove glavice iz modrikastega stekla z belo cikcak črto (T. 7: 5). E. T. Haevernick meni, da so takšne jagode verjetno zaključki bronastih igel iz Ha D časovnega horizonta, kamor bi jo lahko postavili tudi glede na način izdelave in ornamentacije same.³¹

Drugi predmeti

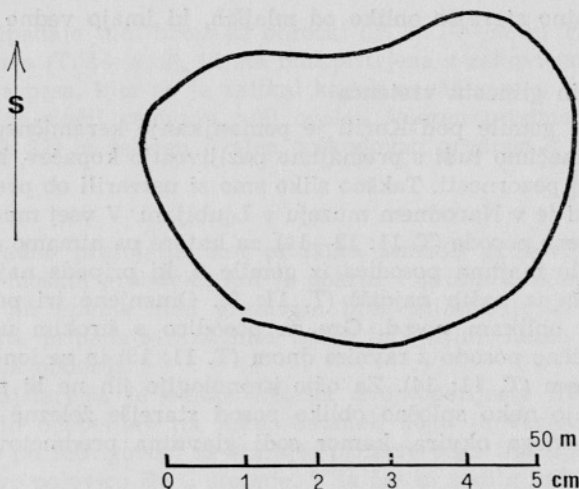
Med inventarjem grobov iz gomil pod Koriti sta tudi dve kamniti konici (T. 13: 4, 7) in brusni kamen (T. 13: 9). Kamnite konice so v grobovih bolj redek pridelek in si njihovo prisotnost tolmačimo s tradicijo iz starejših obdobj, ki je morda povezana z nekimi kulturnimi obredi.³²

²⁹ V. Stare, *Prazgodovinski kompleks Šmarjete* (Ljubljana 1973) T. 19: 7, 8, 22, 24, 28, 29.

³⁰ V. Stare, *Železnodobne gomile na Vinkovem vrhu*. *Arh. vestnik* 15-16 (1964-65) 224.

³¹ K. Kromer, *Brezje* (Ljubljana 1959) T. 20: 6. Brezje pri Mirni peči, kjer so v Tum. 7 gr. 1 jagode zelenkaste.

³² Po razgovoru z gospo E. T. Haevernick leta 1969, ko je pregledovala steklene jagode v depozu Narodnega muzeja v Ljubljani.

Sl. 2. Tloris gradišča na Koritih pri Dobravi (pri Dobrniču)

Abb. 2. Grundriß des Ringwalles in Dorf Korita bei Dobrava (Dobrnič)

Tudi bronasta vretenca (T. 6: 2, 6) se v grobovih bolj redko najdejo in so navadno pridatki moških grobov, ker so verjetno služili kot uteži pri jermenih, s katerimi so spenjali ali zavezovali obleke.³³ To domnevo podpirata tudi grob s skledasto čelado z Malenc³⁴ in grob skitskega lokostrelca iz Libne.³⁵

GRADIVO IZ NASELBINE NA KORITIH

V zbirkah Narodnega muzeja v Ljubljani sta le dva predmeta, ki sta bila najdena v naselbini na Koritih.

To je kroglasto sploščeno glinasto vretence, ki ga je v muzej prinesel F. Perpar in o njegovem natančnem najdišču ne vemo ničesar določenega, zato tudi ne pride v poštev za časovno opredeljevanje (T. 12: 3).

Drugi predmet je fragmentarna železna tulasta sekira, ki jo je v muzej prinesel Smolič, vendar tudi brez ožjih najdiščnih podatkov (T. 12: 6). Tulašte železne sekire so značilne za starejšo železno dobo, to pa je tudi čas obstoja naselbine na Koritih, kakor sklepamo po najdbah iz gomil, v katerih so bili pokopani domnevni prebivalci tega področja.

O naselbini sami vemo le malo iz Pečnikovih poročil, ki je tu raziskoval koncem preteklega stoletja.³⁶ Od tistega časa na tem področju ni nihče izko-

³³ V. Stare, Železodobne gomile z Vinkovega vrha. *Arh. vestnik* 15-16 (1964-65) 224.

³⁴ F. Starè, Kipec ilirskega bojvnika z Vač. *Arh. vestnik* 13-14 (1962-63) T. 10: 28.

³⁵ V. Stare, Prazgodovinske Malence. *Arh. vestnik* 11-12 (1960-61) 52, T. 2: 3, 4, 7, 11.

³⁶ F. Starè, o. c. T. 10: 28.

paval, tako da za samo naselbino nimamo nobenih določenih podatkov, iz katerih bi lahko skleпали o njeni natančni velikosti in obsegu in bi si lahko ustvarili sliko o pomembnosti in trajanju te starejše železnodobne naselbine na Koritih (sl. 2).³⁷

ZAKLJUČEK

Gradivo iz gomil pod Koriti je v svoji glavnini zastopano s primerki iz starejše železne dobe in sodi na konec Ha C in na začetek Ha D horizonta in vse tja skozi razvito fazo tega obdobja. Izjemo predstavljajo dvorezni nasilno zviti meči, ki pa so že iz časa mlajše železne dobe in so kot taki najmlajši predmeti te nekropole, kar je vsekakor neka zanimivost, če upoštevamo širši prostor tega najdišča. Naselbina s svojimi grobišči je torej trajala vse od najstarejšega obdobja starejše železne dobe do mlajših faz mlajše železne dobe, ko je življenje tod zamrlo.

Ugotovili smo, da ima tudi to najdišče, kot navadno vsa prazgodovinska najdišča s področja jugovzhodnega predalpskega prostora, neke predmete, ki so zanj značilni. Za gomile pod Koriti so to pravokotne pasne spones s kvadratnim v kavelj podaljšanim rebrom, ki dajejo najdišču nek svojstven pečat.

Ob zaključku lahko poudarimo pomembnost gradiva iz gomil pod Koriti, ki bi še bolj zaživel, ko bi ga vključili k predmetom, ki so danes v dunajskem muzeju. Zelo pomembno bi bilo raziskati naselbino in gomile pod njo, ker šele potem, ko bi imeli zaključene grobne celote in rezultate iz naselbine, bi lahko dali najdišču določeno mesto v okviru prazgodovinskih naselbin jugovzhodnega predalpskega prostora s posebnim poudarkom na Dolenjski in bi lahko razčistili niz doslej nerešenih vprašanj.

KATALOŠKI OPIS PREDMETOV

I. GOMILE PRI DOBRAVI

Sulice

1. Železna sulična ost s kratkim ovalnim listom, z močnim polkrožnim rebrom, poškodovana. Inv. št. P 2711. D. 14,1 cm. T. 1: 4.
2. Železna sulična ost z dolgim trikotnim listom, poškodovana. Inv. št. P 2711. D. 20,4 cm. T. 2: 8.
3. Železna sulična ost, močno poškodovana. Inv. št. P 2712. D. 21,6 cm. T. 2: 7.
4. Železna sulična ost, močno poškodovana in prelomljena. Inv. št. P 2713. D. 30,2 cm. T. 1: 3.
5. Železna sulična ost, zelo poškodovana. Inv. št. P 2714. Ohr. d. 19,9 cm. T. 1: 5.
6. Železna sulična ost, poškodovana, v delno ohranjenem tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 2716. D. 23,3 cm. T. 1: 6.
7. Železna sulična ost, z dolgim ovalnim listom, s polkrožnim rebrom, poškodovana. Inv. št. P 2717. D. 36,2 cm. T. 1: 1.

³⁷ *Izvestja muz. druš. za Kranjsko* 4 (1894) 7 ter 9 (1899) 48.

³⁸ O. Frey, Halštatska naselja na Dolenjskem, *Varstvo spomenikov* 13-14 (1970) 19.

8. Železna sulična ost z dolgim listom, poškodovana. Inv. št. P 2718. D. 42,8 cm. T. 2: 1.
9. Železna sulična ost, zelo poškodovana. Inv. št. P 2719. D. 26,8 cm. T. 2: 6.
10. Železna sulična ost z delno uničenim dolgim listom in tulcem za nasajanje, z ostanki lesa. Inv. št. P 2720. D. 34,1 cm. T. 1: 2.
11. Železna sulična ost z ovalnim listom, z močnim rebrom. V tulcu so ostanki lesa, poškodovana. Inv. št. P 2722. D. 21,0 cm. T. 2: 4.
12. Železna sulična ost z ovalnim listom, v tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 2723. D. 21,3 cm. T. 2: 5.
13. Železna sulična ost, skoraj popolnoma uničena. Inv. št. P 2724. D. 30,6 cm. T. 2: 2.

Sekire

14. Železna tulasta sekira z ušescem. V tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 2725. D. 18,6 cm. T. 3: 1.
15. Železna tulasta sekira z ušescem, poškodovana. Inv. št. P 2726. D. 15,3 cm. T. 4: 6.
16. Železna plavutasta sekira, zelo poškodovana, z ostanki lesa med plavutma. Inv. št. P 2727. D. 18,2 cm. T. 5: 1.
17. Železna tulasta sekira, z ušescem. Inv. št. P 2728. D. 18,6 cm. T. 3: 3.
18. Železna tulasta sekira, poškodovana. Inv. št. P 2729. D. 19,7 cm. T. 4: 1.
19. Železna tulasta sekira z ušescem. V tulcu so ohranjeni ostanki lesa. Inv. št. P 2730. D. 19,1 cm. T. 3: 2.
20. Železna tulasta sekira, poškodovana. Inv. št. P 2731. D. 17,1 cm. T. 4: 2.
21. Železna tulasta sekira, poškodovana. Inv. št. P 2733. D. 17,1 cm. T. 4: 3.
22. Železna tulasta sekira z ušescem, poškodovana. Inv. št. P 2732. D. 16,7 cm. T. 3: 4.
23. Železna tulasta sekira, poškodovana. Inv. št. P 2734. D. 14,8 cm. T. 4: 4.
24. Železna sekira z enostranskima plavutma, poškodovana. Inv. št. P 2735. D. 14,8 cm. T. 3: 8.

Noži

25. Železen nož, ukrivljen, s trnastim ploščato skovanim nastavkom za ročaj. Inv. št. P 2774. D. 11,3 cm. T. 4: 9.
26. Železen nož, ukrivljen, poškodovan. Inv. št. P 2775. D. 11,9 cm. T. 4: 5.
27. Železen nož, ukrivljen, poškodovan. Inv. št. P 2775. D. 11,9 cm.
28. Železen nož, ukrivljen, s trnastim nastavkom, poškodovan. Inv. št. P 2776. D. 12,2 cm. T. 4: 7.
29. Železen nož, ukrivljen navzdol, s ploščatim nastavkom za ročaj, poškodovan. Inv. št. P 2777. D. 12,5 cm. T. 3: 5.
30. Železen nož, ukrivljen, s trnastim nastavkom za ročaj, poškodovan. Inv. št. P 2778. D. 13,5 cm. T. 3: 7.
31. Železen nož, ukrivljen, s trnastim nastavkom za ročaj, poškodovan. Inv. št. P 2779. D. 14,5 cm. T. 3: 6.
32. Železen nož, delno fragmentiran. Inv. št. P 2779. D. 10,4 cm. T. 4: 8.

Pasne spone in obročki

33. Pravokotna bronasta pasna spona, z železnim danes odlomljenim kavljem za spenjanje. Ohranjene so tri okrogle zakovice. Precej poškodovana. Inv. št. P 2736. Ohr. d. 14,6 cm. T. 5: 18.

34. Pravokotna bronasta pasna spona, fragmentirana in prelomljena. Na ožjih straneh je imela po tri okrogle zakovice. Inv. št. P. 2737. D. 25,0 cm. T. 5: 4.

35. Bronast obroček, ovalnega preseka, s štirimi polkrožnimi izrastki, poškodovan. Inv. št. P 2738. Pr. 2,9 cm. T. 5: 15.

36. Bronast obroček, ovalnega preseka, poškodovan. Inv. št. P 2739. Pr. 2,3 cm. T. 5: 14.

37. Bronast obroček, ovalnega preseka, poškodovan. Inv. št. P 2740. Pr. 2,3 cm. T. 5: 16.

38. Bronast obroček, polkrožnega preseka, polkrožno narebren. Inv. št. P 2741. Pr. 2,2 cm. T. 5: 17.

Fibule

39. Bronasta dvojnopetljasta lokasta fibula, s pravokotno nogo. Lok je okrašen ob petljah in v sredini loka s pasom vrezanih črt. Fibula je poškodovana. Inv. št. P 2742. D. 12,4 cm. T. 6: 5.

40. Bronasta fibula, z dvojno spodvito samostrelno peresovino. Noga ima pestičast nastavek. Na obeh prehodih loka je drobno narezana. Inv. št. P 2744. D. 7,1 cm. T. 7: 2.

41. Bronasta fibula z dvojno spodvito samostrelno peresovino. Noga ima pestičast nastavek. Na obeh prehodih loka je drobno narezana. Inv. št. P 2745. D. 7,4 cm. T. 7: 1.

42. Bronasta fibula s samostrelno spodvito peresovino. Noga ima stožčast pokončen nastavek. Inv. št. P 2746. D. 5,7 cm. T. 6: 17.

43. Bronasta fibula s samostrelno spodvito peresovino. Noga ima rahlo navzdol nagnjen stožčast nastavek. Inv. št. P 2747. D. 6,0 cm. T. 6: 16.

44. Bronasta certoška fibula, prelomljena. Manjka igla za spenjanje. Inv. št. P 2748. D. 6,4 cm. T. 6: 13.

45. Bronasta fibula, trakasta. Lok je ploščat in je okrašen z vzporednimi kanalurami. Na prehodu loka v iglo je okrogel disk. Noga ima pestičast nastavek. Inv. št. P 2749. D. 5,5 cm. T. 6: 15.

46. Bronasta lokasta fibula z odlomljeno nogo in iglo za spenjanje. Na loku je okrašena s pasovoma prečnih vrezov. Inv. št. P 2750. D. 3,9 cm. T. 6: 8.

47. Lok bronaste rtaste fibule, ob rtih je na obeh straneh drobno narezan. Inv. št. P 2751. D. 2,7 cm. T. 6: 14.

48. Bronasta čolničasta fibula z odlomljeno peresovino in iglo za spenjanje. Lok je bil okrašen z vrezanimi cikcak črtami in prečnimi rebri. Inv. št. P 2752. D. 8,2 cm. T. 6: 12.

Igli

49. Bronasta igla s kijasto glavico. Inv. št. P 2753. D. 10,3 cm. T. 5: 11.

50. Bronasta igla z dvema okroglima glavicama in trombastim zaključkom. Igla je delno odlomljena. Inv. št. P 2754. D. 11,6 cm. T. 5: 12.

Zapestnice

51. Bronasta votla zapestnica, po površini drobno narebrena. Konca sta vdeta drug v drugega, poškodovana. Inv. št. P 2756. Pr. 8,5 cm. T. 5: 9.
52. Bronasta votla zapestnica, po površini drobno narebrena. Konca sta vdeta drug v drugega, poškodovana. Inv. št. P 2757. Pr. 8,1 cm. T. 5: 10.
53. Bronasta votla zapestnica, močno poškodovana, z drobno narebreno površino in staknjenima koncema. Inv. št. P 2758. Pr. 7,9 cm. T. 5: 13.
54. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema. Okrašena je s pasovi prečnih vrezov. Inv. št. P 2759. Pr. 6,6 cm. T. 6: 3.
55. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema, močno poškodovana, prečno narebrena. Inv. št. P 2760. Pr. 5,9 cm. T. 6: 9.
56. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema, drobno narebrena, poškodovana. Inv. št. P 2761. Pr. 6,1 cm. T. 6: 7.
57. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema. Okrašena je s polkrožnimi odebelitvami. Inv. št. P 2762. Pr. 6,7 cm. T. 6: 4.

Ovratnica

58. Bronasta ovratnica, polkrožnega preseka, z nazaj spiralno zavritima koncema. Delno je poškodovana od patine, svitkasto narebrena. Inv. št. P 2755. Pr. 10,7 cm. T. 6: 1.

Uhana — obročka za lase

59. Bronast uhan ali obroček za lase iz zelo tanke pločevine, z luknjico in kvačico za spenjanje. Okrašen je s pasovi »letečega psa« v iztolčeni tehniki. Na spodnji strani ima dve luknjici v katerih so viseli obeski. Ohranjen je le en trikoten obesek, ki je okrašen z iztolčeni tehniki. Inv. št. P 2763. V. 3,0 cm. T. 6: 11.
60. Fragment obročka za lase ali uhana z luknjico. Na spodnji strani je v luknjici na drobnem obročku trikoten obesek. Okrašen je z motivom »letečega psa« v iztolčeni tehniki. Inv. št. P 2764. V. 2,6 cm. T. 6: 10.

Ogrlice

61. Ogrlica iz okroglih jantarjevih in modrih steklenih jagod. Inv. št. P 2767. D. niza 52,1 cm. T. 7: 7.
62. Jantarjeva jagoda, del ogrlice. Inv. št. P 2768. Pr. 2,5 cm. T. 7: 3.
63. Jantarjeva jagoda, del ogrlice. Inv. št. P 2769. Pr. 2,6 cm. T. 7: 4.
64. Ogrlica iz okroglih modrih steklenih jagod. Inv. št. P 2770. D. niza 51,4 cm. T. 7: 6.
65. Stekljena jagoda v obliki makove glavice, temno modra z belimi in rumenimi lisami. Inv. št. P 2772. V. 1,8 cm. T. 7: 5.
66. Ogrlica iz raznobarvnih steklenih jagod. Inv. št. P 2721. D. niza 23,0 cm. T. 7: 8.

Vretenca

67. Glinasto vretence iz rjavo žgane gline, z močno uglobljenim dnom. Inv. št. P 2780. V. 3,5 cm. T. 5: 5.

68. Glinasto bikonično vretence iz rjavo sivo žgane gline. Inv. št. P 2781. V. 2,9 cm. T. 5: 8.
69. Glinasto kroglasto vretence iz rumenkasto žgane gline. Inv. št. P 2782. V. 2,6 cm. T. 5: 7.
70. Glinasto vretence iz rjavo sivo žgane gline z rahlo uglobljenim dnom. Inv. št. P 2783. V. 2,8 cm. T. 5: 6.
71. Glinasto vretence iz rjavo sivo žgane gline z močno uglobljenim dnom. Inv. št. P 2784. V. 2,5 cm. T. 5: 3.
72. Glinasto konično vretence iz rumenkasto sivo žgane gline, z rahlo uglobljenim dnom. Inv. št. P 2785. V. 2,7 cm. T. 5: 2.
73. Bronasto kroglasto vretence, na največjem obodu je vzdolžno kanelirano. Inv. št. P 2765. V. 2,0 cm. T. 6: 2.
74. Bronasto vretence v obliki makove glavice. Inv. št. P 2766. V. 1,8 cm. T. 6: 6.

II. GOMILE PRI DOBRAVI

Izkopavanje F. Schulza 1898

Gomila 3

75. Bronasti tutul, stožčaste oblike, ob robu kaneliran. Inv. št. P 4591. V. 1,6 cm. T. 8: 1.

Gomila 4

76. Bronasta zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima konce. Okrašena je s pasovi prečnih vrezov, poškodovana od patine. Inv. št. P 4592 a. Pr. 6,0 cm. T. 8: 11.
77. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema, okrašena s pasovi vrezov, poškodovana od patine. Inv. št. P 4592 b. Pr. 5,7 cm. T. 8: 10.
78. Glinasto vretence, konično, s sedlastim zgornjim delom in ravno stojno ploskvijo. Inv. št. P 4593. V. 3,1 cm. T. 8: 2.
79. Ogrlica iz jantarjevih jagod. Inv. št. P 4594. D. niza 96 cm. T. 8: 6.
80. Ogrlica iz steklenih jagod. Inv. št. P 4595. D. niza 96 cm.
81. Ogrlice iz raznobarnih steklenih jagod. Inv. št. P 4596. D. niza 51,3 cm.
82. Fragmentirana kulturna palica iz tanke bronaste pločevine. Telo palice je okrašeno s pasovi mrežastega motiva. Na spodnji strani je v razširjenem delu v štirih luknjicah ohranjenih nekaj bronastih obročkov, na enem visi trikoten obesek. Inv. št. P 4597. Ohr. d. 8,9 cm. T. 8: 9.
83. Trije fragmenti bronaste votle zapestnice s staknjenima koncema. Po površini je drobno narebrena. Inv. št. P 4598. D. fragm. 7,9, 5,8 in 5,1 cm. T. 8: 5.
84. Bronasta trakasta fibula z dolgo nogo, ki ima nekoliko nazaj nagnjen pestičast nastavek. Inv. št. P 4599. D. 7,9 cm. T. 8: 3.
85. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z odlomljenima nekoč presegajočima koncema. Okrašena je s polkrožnimi odebeltvami, med katerimi sta po dve svitkasti odebeltvi. Skoraj popolnoma uničena od patine. Inv. št. P 4600 a. Pr. 5,8 cm. T. 8: 7.

86. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, s presegajočima konce-
ma. Okrašena je s polkrožnimi odebelitvami, med katerimi sta po dve svitkasti ode-
belitvi. Inv. št. P 4600 b. Pr. 5,7 cm. T. 8: 8.

87. Ogrlica iz jantarjevih jagod, pogrešana.

88. Glinasto vretence iz rjavo sivo žgane gline, bikonično, delno poškodovano.
Inv. št. P 4602. V. 2,7 cm. T. 8: 4.

Gomila 5

89. Glinasto vretence iz rjavkasto žgane gline, konično, delno poškodovano. Inv.
št. P 4603. V. 2,4 cm. T. 8: 17.

90. Prelomljena železna sulična ost, poškodovana od rje. Inv. št. P 4604. D.
fragm. 7,7 in 8,8 cm. T. 9: 6.

91. Železna sulična ost z močnim rebrom. V tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 4605.
D. 39,5 cm. T. 9: 2.

92. Železna tulasta sekira, poškodovana. Inv. št. P 4606. D. 20,4 cm. T. 9: 5.

93. 72 kobaltno modrih steklenih jagod. Inv. št. P 4607. T. 8: 14.

94. Glinasto vretence iz rjavo žgane gline, bikonično, s sedlasto vboklim zgor-
njim delom, poškodovano. Inv. št. P 4608. V. 2,8 cm. T. 8: 16.

95. Železen nož, ukrivljen, s ploščato skovanim nastavkom za ročaj, poškodovan.
Inv. št. P 4609. D. 13,2 cm. T. 8: 15.

96. Železna sulična ost, z ostanki lesa v tulcu, uničena od rje. Inv. št. P 4610.
D. 19,6 cm. T. 9: 1.

97. Pravokotna bronasta pasna spona, kavelj za spenjanje je naraven podaljšek
plošče. Na nasprotni strani ima ohranjeno luknjico za zakovico. Inv. št. P 4611. D.
14,7 cm. T. 8: 12.

98. Del bronaste pravokotne pasne spona s tremi okroglimi zakovicami. Inv. št.
P 4612. Vel. fragm. $3,7 \times 5,9$ cm. T. 8: 13.

99. Železna tulasta sekira z ostanki lesa v tulcu. Inv. št. P 4613. D. 21,4 cm.
T. 9: 4.

100. Železna sulična ost, poškodovana. Inv. št. P 4614. D. 23,6 cm. T. 9: 3.

Gomila 6

101. Pravokotna pasna spona, nekoliko poškodovana. Na eni strani ima tri
luknjice, na drugi strani pa ostanek železne zakovice za pritrjevanje kavlja. Spona
je okrašena na treh straneh s pasom mrežasto vrezanih črt. Inv. št. P 4615. D. 8,9 cm.
T. 11: 2.

102. Bronast obroček, masiven, ovalnega preseka. Inv. št. P 4615 a. Pr. 3,0 cm.
T. 11: 3.

103. Bronast obroček, masiven, ovalnega preseka, poškodovan. Inv. št. P 4615 b.
Pr. 2,8 cm. T. 11: 4.

104. Fragmenti pravokotne pasne spona, ki je bila že v času uporabe poprav-
ljena. Inv. št. P 4616. Vel. fragm. od $9,5 \times 6,3$ do $1,4 \times 2$ cm. T. 11: 5.

105. Železna sekira z nesklenjenim tulcem. Inv. št. P 4617. D. 13,4 cm. T. 10: 5.

106. Železna sulična ost z ovalnim poškodovanim listom. Inv. št. P 4618. D. 19,9
cm. T. 10: 2.

107. Železna sulična ost z ovalnim listom, poškodovana. Inv. št. P 4619. D. 12,5
cm. T. 10: 6.

108. Železna sulična ost z dolgim trikotnim listom, poškodovana. V tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 4624. D. 17,4 cm. T. 10: 1.
109. Pravokotna pasna spona. Na eni strani ima tri zakovice na drugi pa dve zakovici. Inv. št. P 4625. D. 20,2 cm. T. 11: 1.
110. Pravokotna pasna spona z močnim oglatim rebrom, ki se nadaljuje v dolg kavelj za spenjanje. Po sredini rebra in na plošči sami je okrašena z vrezanimi koncentričnimi krogi s piko. Inv. št. P 4626. D. 17,1 cm. T. 9: 9.
111. Bronasta certoška fibula s prelomljeno iglo za spenjanje. Ob peresovini je okrogel, na obodu narezan gumb. Inv. št. P 4627. D. 7,3 cm. T. 11: 9.
112. Bronasta certoška fibula s prelomljeno iglo. Ob peresovini je na obodu narezan okrogel gumb. Inv. št. P 4628. D. 7,5 cm. T. 11: 10.
113. Železna tulasta sekira z ušescem. Inv. št. P 4629. D. 17,1 cm. T. 10: 3.
114. Posodica iz rjavo žgane gline, kroglasta. Inv. št. P 4630. V. 2,4 cm. T. 11: 8.
115. Bronasta rtasta fibula, s prelomljeno nogo. Lok ima v sredini tri rte, na vsaki strani je pas vrezov. Noga ima dolg poševen profiliran nastavek. Inv. št. P 4631. D. 6,1 cm. T. 11: 11.
116. Glinasto konično vretence iz rdečkasto rjavo žgane gline. Inv. št. P 4632. V. 2,9 cm. T. 11: 7.
117. Železna obročka, ovalnega preseka, poškodovana. Inv. št. P 4633. Pr. 3,6 cm. T. 9: 7, 8.
118. Železen nasilno zvit meč, poškodovan. Inv. št. P 4634. D. 94 cm. T. 12: 1.
119. Železen nasilno zvit meč, poškodovan. Inv. št. P 4635. D. 92 cm. T. 12: 2.
120. Železna tulasta sekira, močno poškodovana. V tulcu so ostanki lesa. Inv. št. P 4636. D. 17,6 cm. T. 10: 8.
121. Fragment pravokotne bronaste pasne sponse, z ohranjeno zakovico in okrašen kavelj za spenjanje. Inv. št. P 4637. D. 6,3 cm. T. 11: 5.
122. Okov bronaste pasne sponse, z okroglo zakovico in kavljem za spenjanje. Inv. št. P 4638. D. 3,5 cm. T. 11: 6.
123. Železna tulasta sekira z ušescem, precej poškodovana od rje. Inv. št. P 4629. D. 17,5 cm. T. 10: 4.
124. Železna tulasta sekira z ostanki lesa v tulcu, poškodovana od rje. Inv. št. P 4636. D. 17,1 cm. T. 10: 7.

Neugotovljena gomila

125. Posoda iz temno sivo žgane gline, kroglasta, z ravnim dnom, delno poškodovana. Inv. št. P 4621. V. 5,4 cm. T. 11: 12.
126. Posoda iz rjavkasto žgane gline z ravnim dnom in koničnim ustjem. Inv. št. P 4622. V. 5,2 cm. T. 11: 13.
127. Lonec iz rjavkasto žgane gline z masivnim profiliranim ročajem, ki veže ustje s spodnjim delom. Inv. št. P. 4623. V. 9 cm. T. 11: 14.

III. GRADIVO INVENTARIZIRANO PO DRUGI SVETOVNI VOJNI IZKOPAVANJA SCHULZA IN PEČNIKA KONCEM MINULEGA STOLETJA

Sulice

128. Železna sulična ost z dolgim listom, poškodovana. Inv. št. P 11324. D. 28,2 cm. T. 14: 1.

129. Železna sulična ost z dolgim listom, tulec je spodaj svitkasto odebeljen. Inv. št. P 11325. D. 33,3 cm. T. 13: 2.

130. Železna sulična ost z ovalnim poškodovanim listom. Inv. št. P 11326. D. 24,2 cm. T. 14: 2.

Noži

131. Železen nož s ploščatim nastavkom za ročaj, fragmentiran. Inv. št. P 11327. D. 7,6 cm. T. 13: 12.

132. Železen ukrivljen nož, poškodovan. Inv. št. P 11328. D. 11,6 cm. T. 13: 3.

133. Dva fragmenta železnega noža z ostankom prirjavele tkanine. Inv. št. P 11305. D. 5,8 cm. T. 14: 16.

134. Železen srpasto ukrivljen nož, poškodovan. Inv. št. P 11303. D. 11,7 cm. T. 13: 6.

135. Železen srpasto ukrivljen nož, poškodovan. Inv. št. P 11302. D. 11,1 cm. T. 13: 5.

Meč

136. Fragment dvoreznega železnega nasilno zvitega meča. Inv. št. P. 11319. Ohr. d. 18,3 cm. T. 13: 1.

Pasne spone in obročki

137. Železna pasna spona z močnim pravokotnim rebrom po sredini, zelo poškodovana. Inv. št. P 11323. D. 17,5 cm. T. 14: 15.

138. Pravokotna železna pasna spona, zelo poškodovana. Inv. št. P 11322. D. 10,3 cm. T. 13: 10.

139. Pravokotna železna pasna spona s kavljem, ki je naraven podaljšek plošče. Inv. št. P 11321. D. 13,3 cm. T. 13: 8.

140. Fragment ovalne železne pasne spona s kavljem za spenjanje, ki je naraven podaljšek plošče. Inv. št. P 11304. D. 10,1 cm. T. 13: 11.

141. Okov pasne spona s tremi okroglimi zakovicami. Ob robu je drobno narezan. V zanko je vdet bronast obroček ovalnega preseka. Inv. št. P 11309. D. 4,6 cm. T. 14: 8.

142. Okov bronaste pasne spona, v zanko je vdet obroček ovalnega preseka. Inv. št. P 11310. D. 4,4 cm. T. 14: 6.

143. Železen obroček z delno ohranjeno zanko, verjetno okrogla spona. Inv. št. P 11311. Pr. 4,4 cm. T. 14: 5.

144. Bronast masiven obroček, rombičnega preseka, fragmentiran. Inv. št. P 11320. Pr. 3,6 cm. T. 14: 17.

145. Železen obroček z ohranjeno zanko. Inv. št. P 11312. Pr. 4,5 cm. T. 14: 7.

146. Dva fragmentirana bronasta obročka, ovalnega preseka. Inv. št. P 11317. Pr. 2,2 cm in 2,3 cm. T. 14: 9.

Fibula

147. Lok bronaste fibule z jantarjevo oblogo v treh segmentih. Inv. št. P 11313. D. 4,1 cm. T. 14: 10.

Zapestnice

148. Štiri bronaste masivne zapestnice, polkrožnega preseka, z zoženima presegajočima koncema. Inv. št. P 11315 a—d. Pr. 8,6, 8,5, 8,7 in 8,2 cm. T. 14: 11—14.

149. Zapestnica ali narokvica iz tanke pločevine, na eni strani ima kavelj na drugi strani pa luknjico. Okrašena je z vzporednimi vrezi in motivom »smrekove vejice«. Inv. št. P 11314. Pr. 9,1 cm. T. 14: 3, 4.

150. Bronasta masivna zapestnica, polkrožnega preseka, z zoženima presega-jočima koncema, prelomljena. Inv. št. P 4561. Pr. 7,8 cm. T. 12: 4.

Drugi predmeti

151. Konica iz rjavega sileksa. Inv. št. P 11306. Vel. $2,1 \times 6,8$ cm. T. 13: 4.

152. Praskalce iz sivkastega sileksa. Inv. št. P 11307. Vel. $1,8 \times 3,4$ cm. T. 13: 7.

153. Podolgovat brusni kamen. Inv. št. P 11308. D. 9,0 cm. T. 13: 9.

154. Jantarjeve in steklene jagode. Inv. št. P 11318.

155. Ostanki usnjenega prepleta. Inv. št. P 11316.

156. Bronasta igla s stožčasto glavico, pod katero je drobno narezana, potem se razširi in ima tu luknjico. Inv. št. R 3889. D. 11,4 cm.

157. Lok bronaste vozlaste fibule s trombastim zaključkom. Inv. št. P 6272. Pr. 12,7 cm. T. 12: 3.

IV. NASELBINA NA KORITIH

158. Glinasto vretence iz rjavkasto žgane gline, okroglo in sploščeno. Inv. št. P 5074. V. 1,7 cm. T. 12: 5.

159. Fragment železne tulaste sekire. Inv. št. P 4565. D. 12,6 cm. T. 12: 6.

Hügelgräber bei Korita in Dolenjsko (Unterkrain)

Im prähistorischen Depot und in den Sammlungen des Nationalmuseums in Ljubljana befinden sich Gegenstände, die zwischen 1896 und 1898 in Hügelgräbern bei Korita in Dolenjsko (Dobrava bei Dobrnič) ausgegraben worden sind. Das Material ist in zwei größere Gruppen eingeteilt. Die Inventarnummern P 2711—2786 beziehen sich auf die Hügelgräber, die zwischen 1896 und 1898 durch Pečnik und Szombathy erschlossen worden sind.¹ Die Inventarnummern P 4591—4638 betreffen die Ausgrabungen durch Schulz.²

Ungefähr auf halbem Wege zwischen Žužemberk und Dobrnič in Dolenjsko befinden sich bei dem Dorf Dobrava auf einer Weide östlich der Kirche mittelgroße Hügelgräber, die wir mit der Siedlung bei Korita in Zusammenhang bringen. Die Siedlung liegt auf einer 310 m hohen Anhöhe zwischen Dobrava und Korita süd-östlich des Dorfes. Das Plateau der Siedlung mißt 700 qm und ist von gut erkennbaren Wällen umgeben, die mit Bruchstein befestigt sind.

Die Gegenstände mit den Inventarnummern P 4591—4638 sind im Inventarbuch mit der Bemerkung versehen, daß sie den Ausgrabungen von Schulz entstammen. Sie sind in der Reihenfolge der Hügelgräber eingetragen (Tumulus 3 bis 6).

Hügelgrab 3

Gefunden im Hügelgrab: ein Bronzetutull (T. 8: 1); müßte in den Rahmen der Ha D-Stufe eingeordnet werden.

Hügelgrab 4

Gefunden im Hügelgrab: vier massive Armbänder, ein hohles Armband, ein Kultstab, eine certosoide Fibel, zwei Tonwirteln und Halsketten aus Bernstein und Glas (T. 8: 2—11). Das Fundgut stammt aus der Zeit zwischen der entwickelten Ha C-Stufe (massive Armbänder) und der entwickelten Ha D-Stufe (Kultstab, gepriertes hohles Armband, certosoide Fibel).

Hügelgrab 5

Gefunden im Hügelgrab: vier Lanzen, zwei Tüllenbeile, ein Eisenmesser, eine rechteckige Gürtelschnalle, Fragmente einer zweiten, zwei Tonwirteln und eine Halskette von Glasperlen (T. 8: 12—17 und T. 9: 1—6).

Das Alter des Grabhügels müßte in die Zeit zwischen dem Ende der Ha C-Stufe (Gürtelschnalle mit geschnittenem Haken) und den Anfängen der Ha D-Stufe (rechteckige Gürtelschnalle) eingeordnet werden.

Dieses Hügelgrab könnte man als das älteste der erwähnten Tumuli betrachten.

Hügelgrab 6

Gefunden im Hügelgrab: drei Lanzen, zwei Tüllenbeile mit Ohr, zwei Tüllenbeile, einseitiges Lappenbeil, zwei rechteckige Gürtelschnallen und Reste von noch mindestens einer, eine rechteckige Schnalle mit Rippe, zwei bronzene und zwei kleine Eisenreife ein Tonwirteln, ein sehr kleines Gefäß, zwei Certosafibeln und eine Fibel mit schräg ansteigendem Ansatz am Fuß (T. 9: 7—9; 1—8; 11: 1—11).

Einen ganz besonderen Platz im Rahmen des gesamten Materials dieses Hügelgrabs, und dadurch auch der Fundstätte bei Korita selbst, nimmt die rechteckige Gürtelschnalle mit zum Haken verlängerter Längsrippe ein (T. 9: 9). Solch eine Schnalle stellt eine jüngere Entwicklungsvariante der rechteckigen Gürtelschnallen dar, die sich stufenweise entwickelten aus den doppelt gekreuzten Exemplaren über richtig rechteckige Schnallen bis zu den Beispielen mit der Längsrippe, die verhinderte, daß die rechteckige Platte beim Gebrauch auseinanderbrach und barst, so daß die Schnalle eine größere Anwendbarkeit hatte. Solche Schnallen kennen wir aus Most na Soči (Sv. Lucija),⁶⁻⁹ aus Brezje pri Mirni peči,¹⁰ aus Šmarjeta,¹¹ aus Vinkov vrh,¹² aus Donja dolina,¹³ aus Jezerine,¹⁴ und aus Sanski most.¹⁵

Beispiele mit Längsrippe aus dem Gebiet der Fundstätten von Dolenjsko finden wir in den Gräbern immer mit Gegenständen zusammen, die für das entwickelte oder jüngere Zeitalter der Ha D-Stufe kennzeichnend sind, wobei erwähnt werden muß, daß die bronzene Beispiele typologisch doch etwas älter sind. Für diese Zeit würden auch die beiden Certosa-fibeln sprechen und die Fibeln mit dem schräg zulaufenden, profilierten Ansatz am Fuß, die eine Formausdruck der entwickelten Ha D-Stufe sind.

Der größte Teil des Materials gehört in die frühe und in die entwickelte Ha D-Stufe. Aus diesem Zeitrahmen fallen nur die beiden gewaltsam verbogenen

zweischneidigen Schwerter, die eine Beigabe zu den später in den Grabhügel eingelassenen Gräbern sein könnten und die in die jüngere Eisenzeit fallen.

Für das andere Material aus den Grabhügeln bei Korita (Inventarverzeichnis Nr. P 2711, 2786 und P 11302—11328) können wir keine Grabeinheiten bestimmen und können sie nur typologisch behandeln. Das sind: einserne Lanzen (T. 1: 1—6; 2: 1—8; 14: 1, 2), eiserne Tüllenbeile mit Ohr (T. 3: 1—4), Tüllenbeile (T. 4: 1—4, 6), Lappenbeil (T. 5: 1), einseitiges Lappenbeil (T. 3: 8), eiserne, sichelförmig gebogene Messer (T. 3: 5—7; 4: 5, 7—9 und 13: 3, 5, 6), ein gewaltsam verbogenes Schwert (T. 13: 1), massive Bronze-Armreife, hohle Bronze-Armreife, ein Halsband, Haarreife, zwei rechteckige Gürtelschnallen, zwei bogenförmige Fibeln, eine Kahnfibel, eine Fibel mit Bernsteinbelag, eine Fibel mit Ansatz, certosoide Fibeln, Armbrustfibeln, sodann Knüpfnadeln, Keramik, Tonspindeln und Halsketten, ein Schleifstein und zwei Silexspitzen.

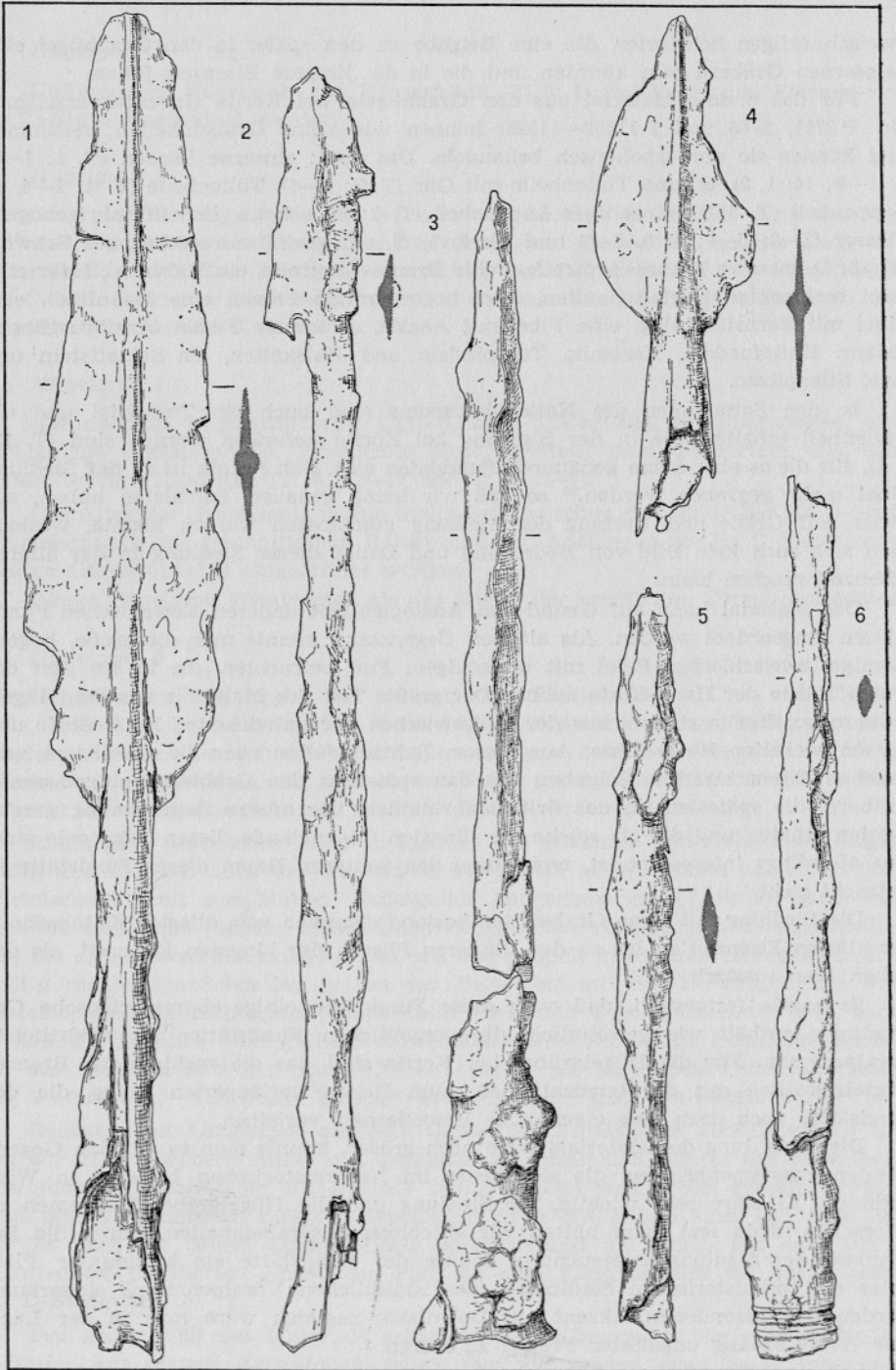
In den Sammlungen des Nationalmuseums sind auch ein Tonwirtel und ein Tüllenbeil erhalten, die in der Siedlung bei Korita gefunden worden sind (T. 12: 5, 6), für die es aber keine genaueren Funddaten gibt. Seit Pečnik ist in der Siedlung nicht mehr gegraben worden,³⁶ so daß wir keine genauen Funddaten haben, aus denen auf Größe und Umfang der Siedlung geschlossen werden könnte, weshalb man sich auch kein Bild von Bedeutung und Dauer dieser Siedlung in der älteren Eisenzeit machen kann.

Das Material kann auf Grund von Analogien mit anderen slowenischen Fundstätten eingeordnet werden. Als ältesten Gegenstand könnte man die große, bogenförmige, zweischleifige Fibel mit dreieckigem Fuß betrachten, die in die Zeit der ersten Hälfte der Ha C-Stufe gehört. Der größte Teil des Materials aus den Hügelgräbern bei Korita stammt aus der Zeit zwischen der entwickelten Ha C-Stufe und der entwickelten Ha D-Stufe. Aus diesem Rahmen fallen aber die gewaltsam verbogenen Eisenschwerter, Beigaben aus den später in den Grabhügel eingelassenen Gräbern, die spätestens in das dritte Jahrhundert vor unsere Zeitrechnung gesetzt werden müßten und die als solche die jüngsten Gegenstände dieser Nekropole sind, was allerdings interessant ist, wenn man den weiteren Raum dieser Fundstätte in Betracht zieht.

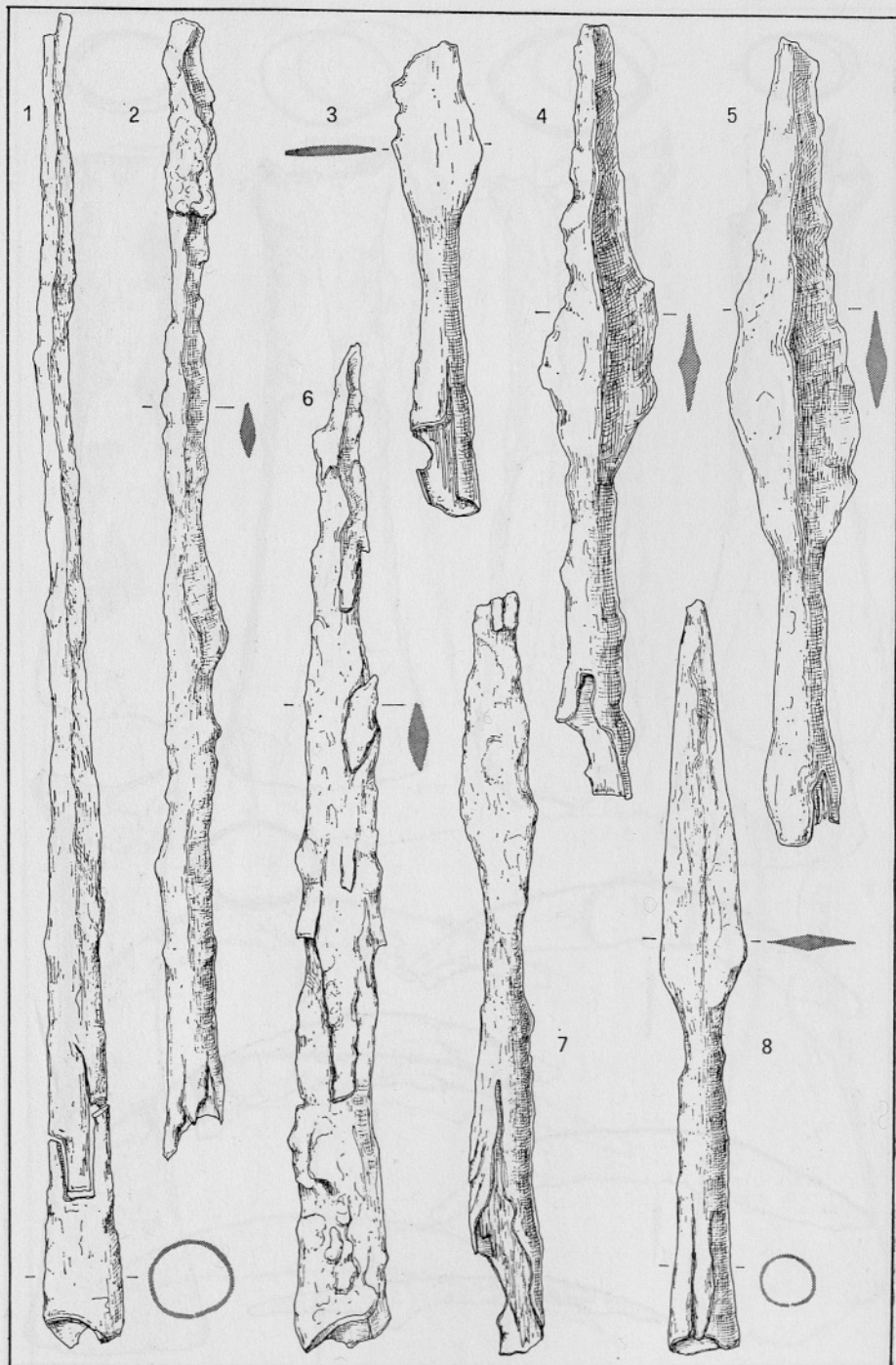
Die Siedlung mit ihren Grabstätten bestand demnach vom ältesten Zeitabschnitt der älteren Eisenzeit an bis zu den jüngeren Phasen der jüngeren Eisenzeit, als das Leben hier ausstarb.

Es wurde festgestellt, daß auch diese Fundstätte einige charakteristische Gegenstände enthält wie gewöhnlich alle vorzeitlichen Fundstätten im südöstlichen Voralpenraum. Für die Hügelgräber bei Korita sind das die rechteckigen Bronze-Gürtelschnallen mit der quadratischen, zum Haken verlängerten Rippe, die der Fundstätte noch dazu eine eigenartige Besonderheit verleihen.

Die Bedeutung des Materials wäre noch größer, könnte man es mit den Gegenständen zusammenbringen, die sich heute im Naturhistorischen Museum in Wien befinden. Es wäre sehr wichtig, die Siedlung und die Hügelgräber Zusammen zu erforschen, denn erst dann hätten wir geschlossene Grabeinheiten. Durch die Ergebnisse der Siedlungsuntersuchung könnte der Fundstätte ein bestimmter Platz unter den prähistorischen Siedlungen des südöstlichen Voralpenraums eingeräumt werden mit besonderem Akzent auf Dolenjsko; zugleich wäre man in der Lage, eine Reihe bislang ungelöster Fragen zu klären.

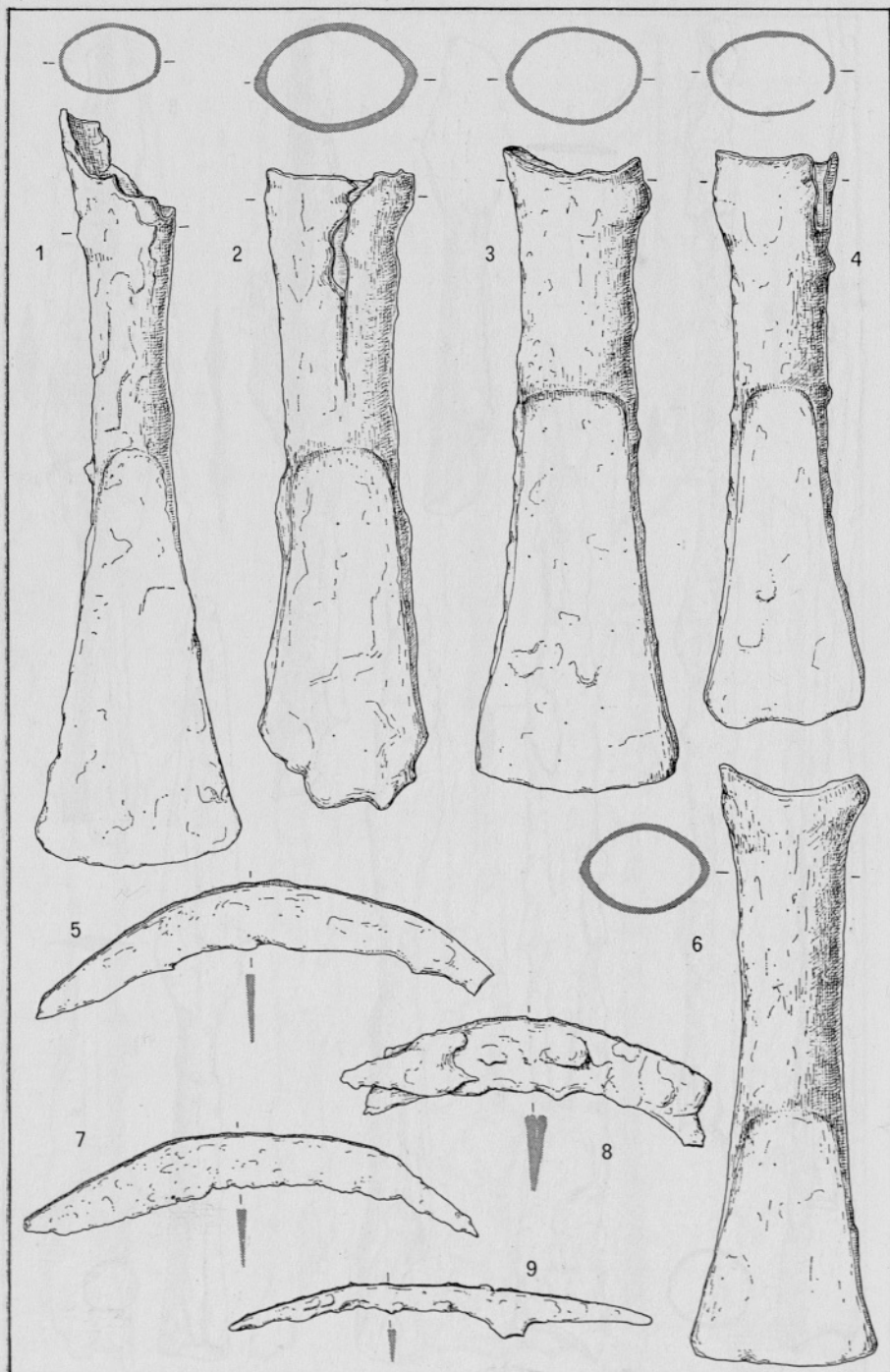

Korita, Dobrova pri Dobrnič. 1—6 železo
Korita, Dobrova bei Dobrnič. 1—6 Eisen

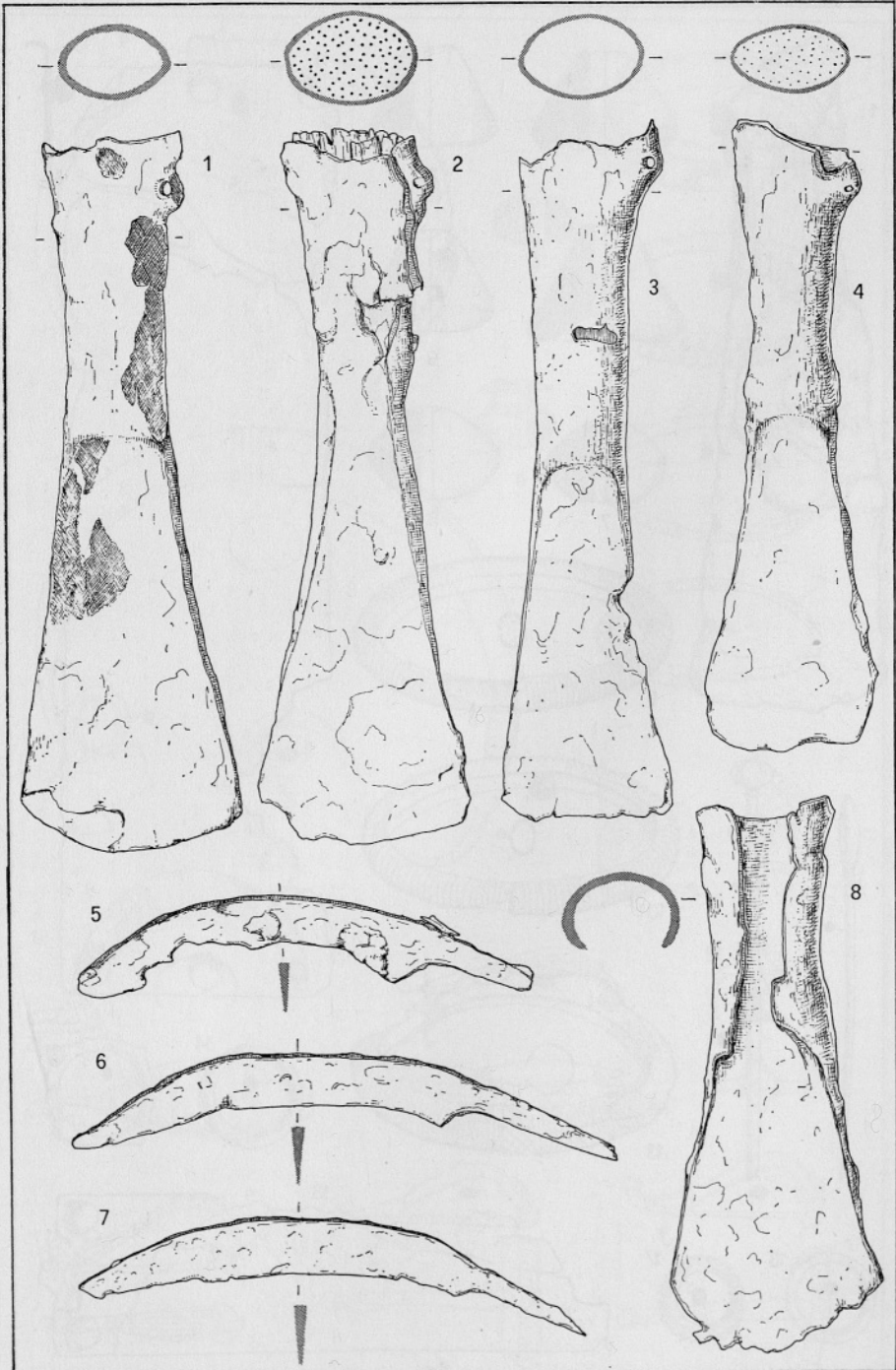

Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—8 železo

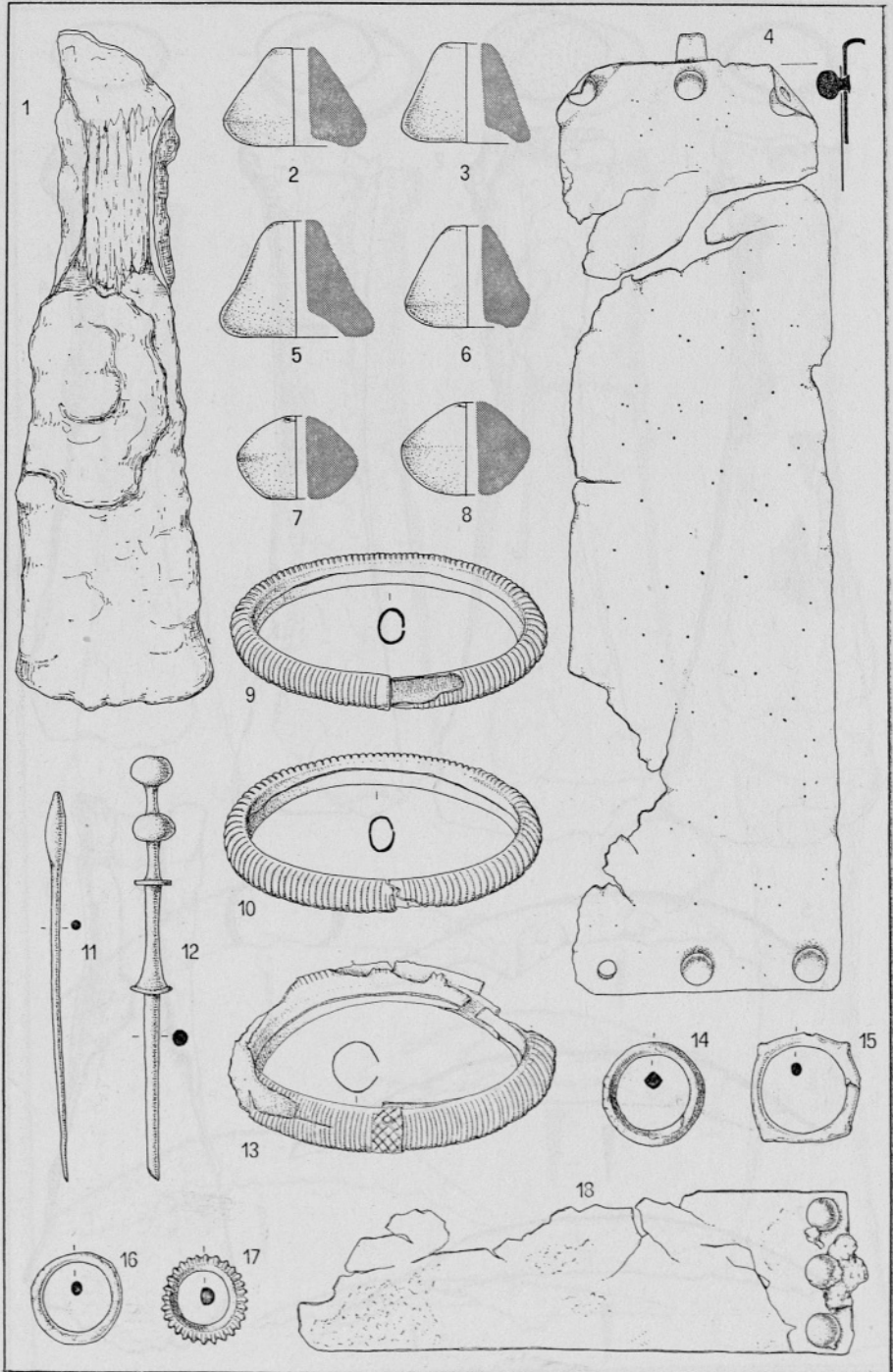
Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—8 Eisen

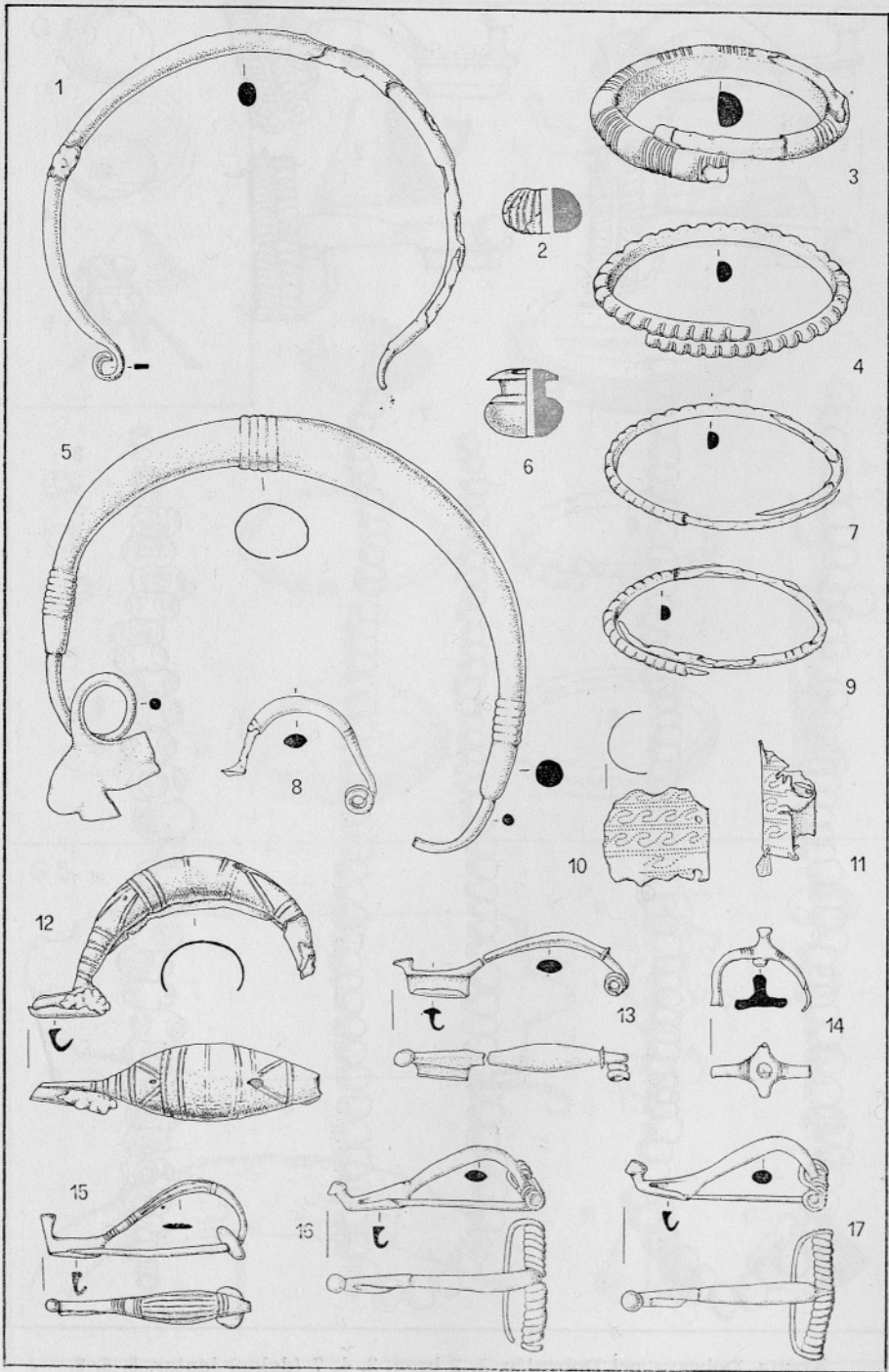
Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—8 železo
Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—8 Eisen

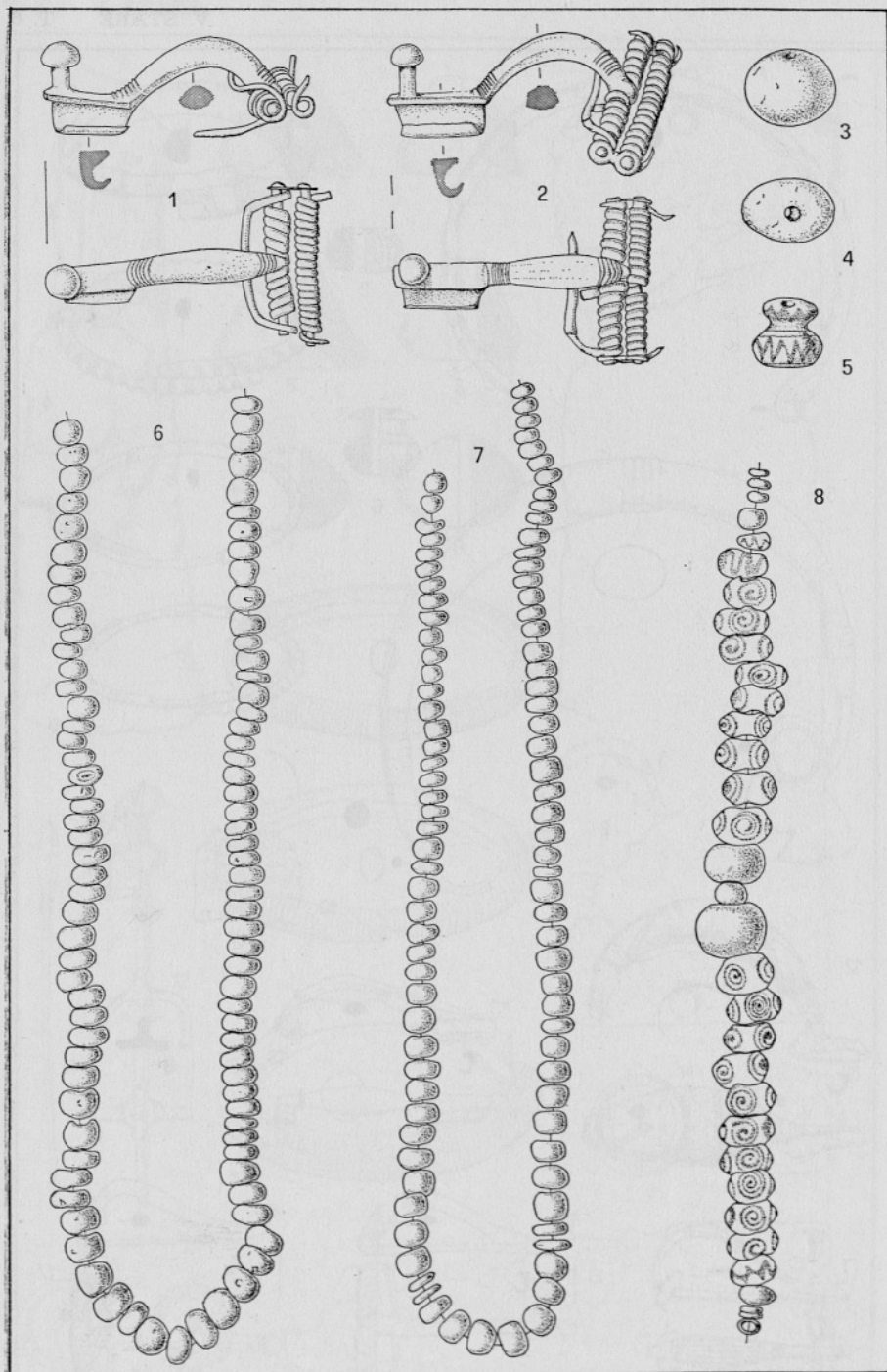
Korita, Dobrava pri Dobrnič. 1—9 železo
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—9 Eisen

Korita, Dobrava pri Dobrnič. 1 železo, 2, 3, 5—8 glina, 4, 9—18 bron
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1 Eisen, 2, 3, 5—8 Ton, 4, 9—18 Bronze

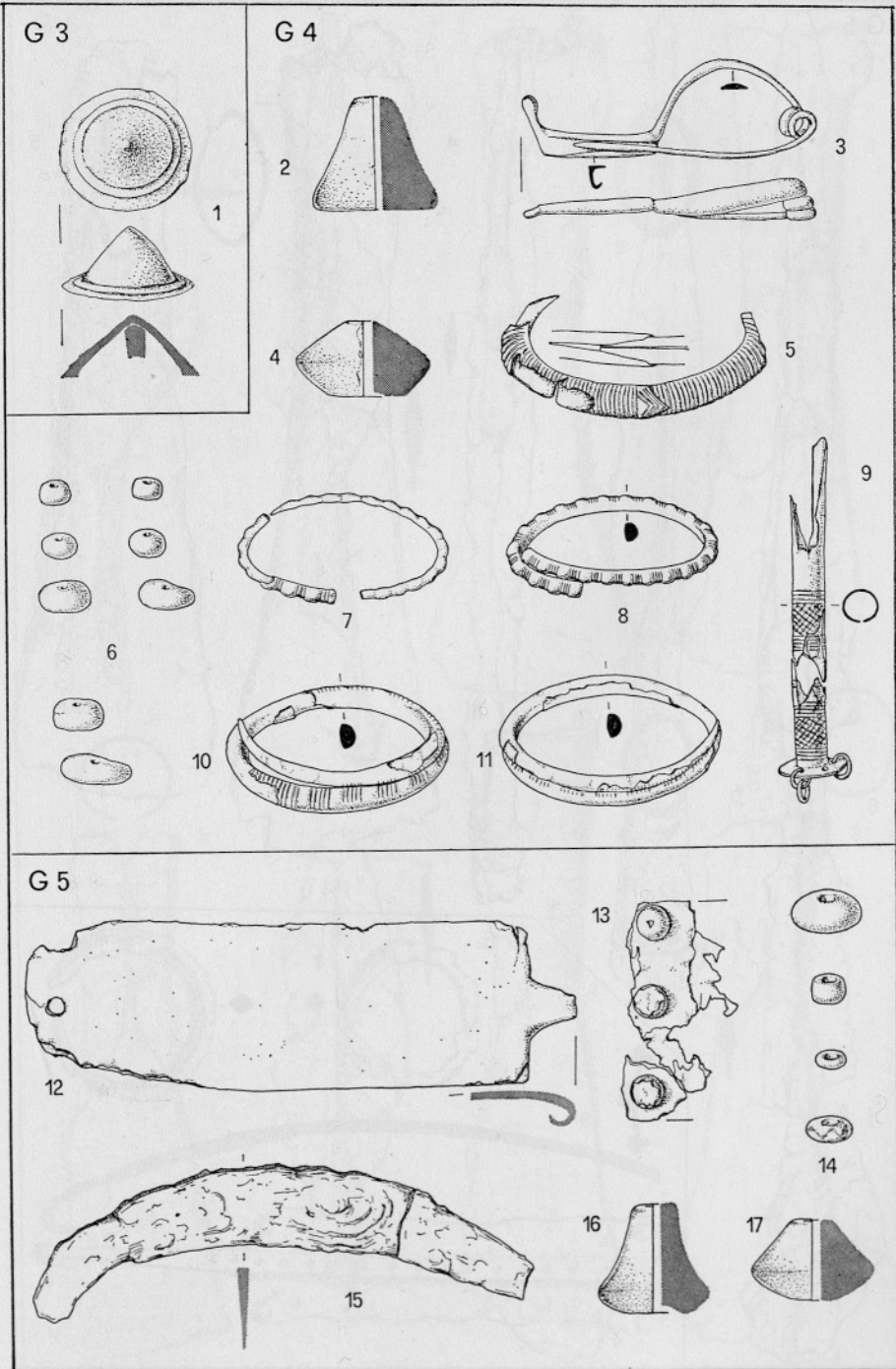

Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—17 bron
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—17 Bronze

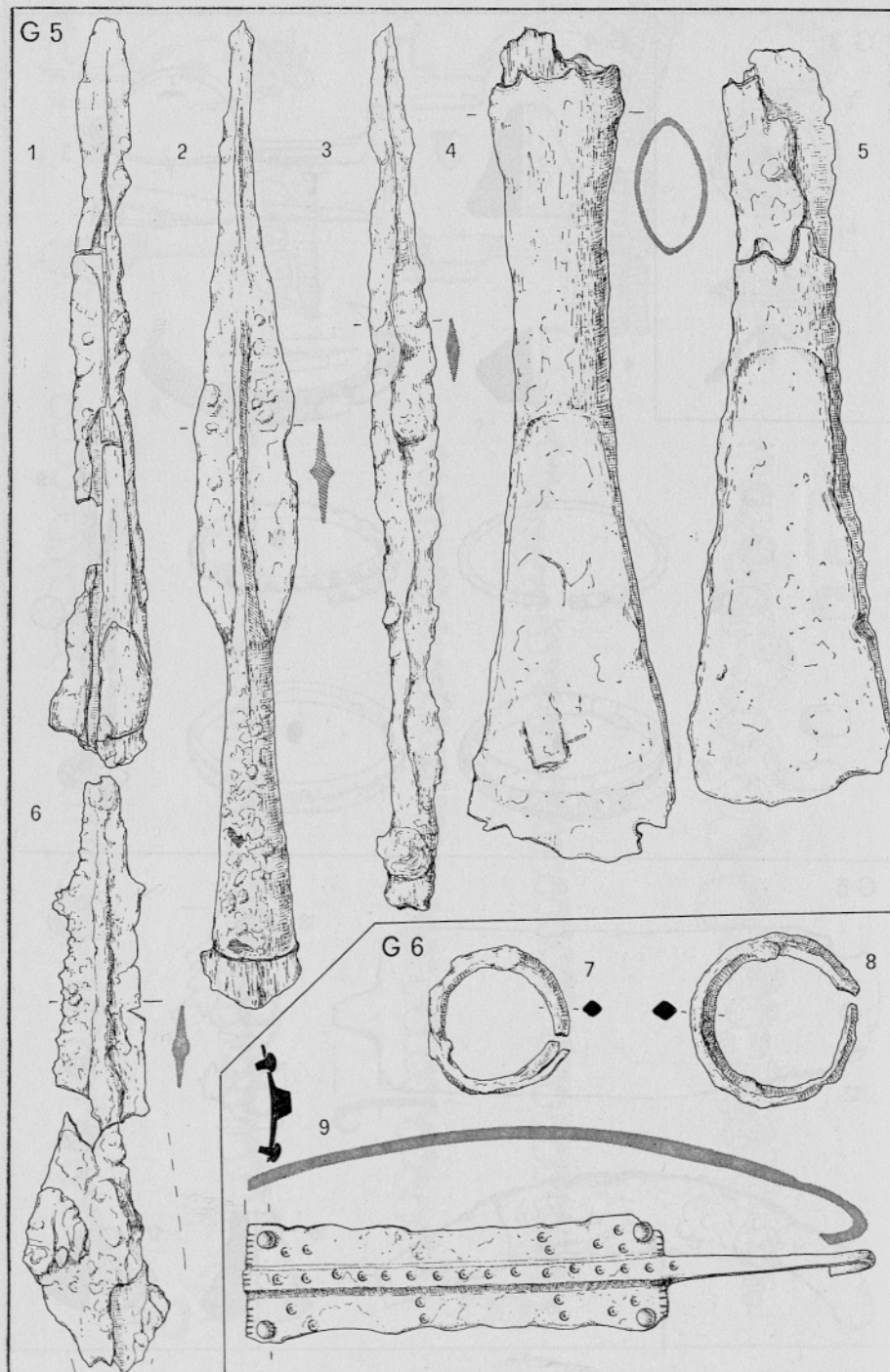
Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1, 2 bron, 3, 4, 7 (delno) jantar, 5, 6, 8, 7 (delno) steklo

Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1, 2 Bronze, 3, 4, 7 (teilweise) Bernstein, 5, 6, 8, 7 (teilweise) Glas

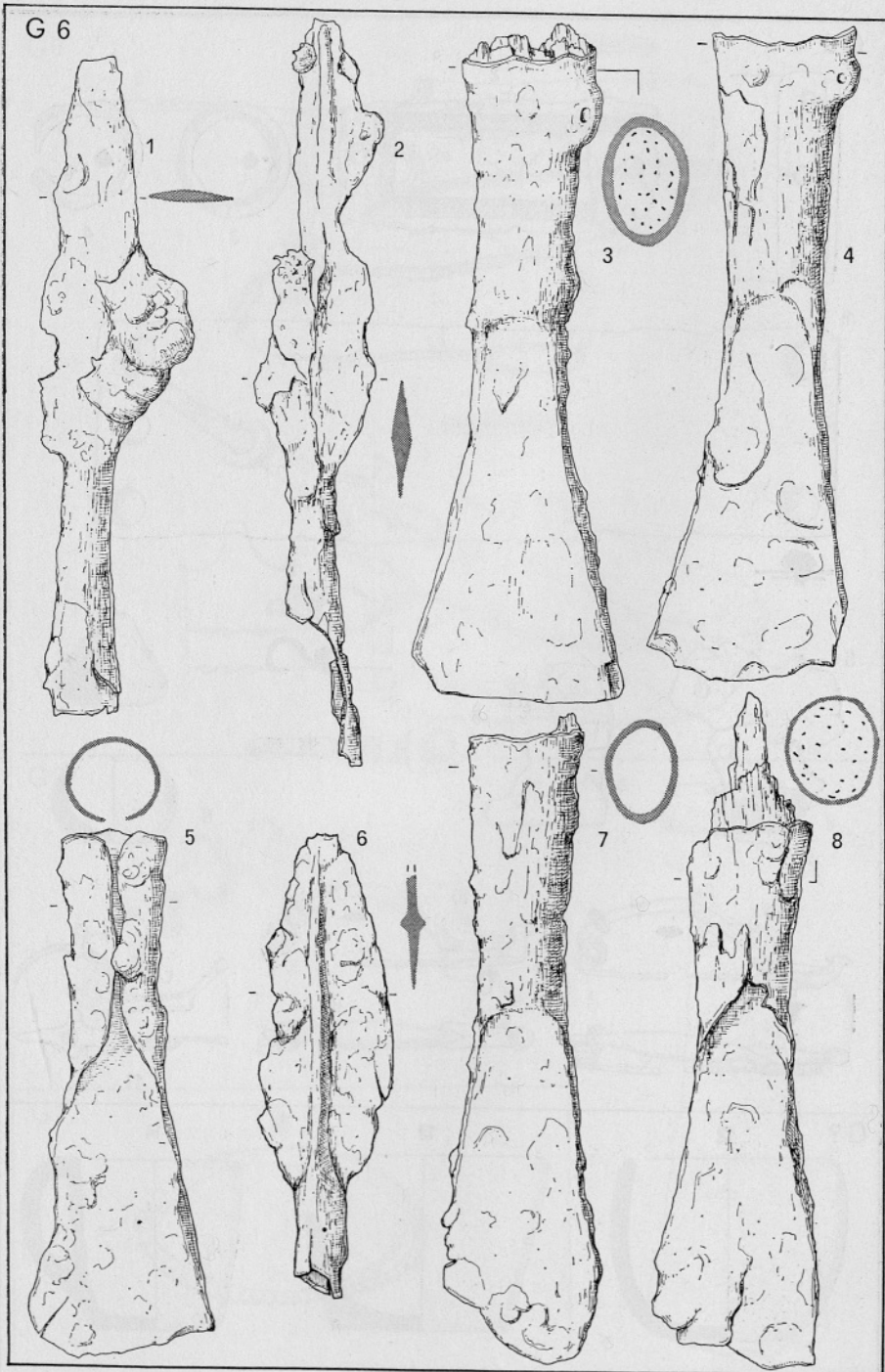

Korita, Dobrava pri Dobrnič. 1, 3, 5, 7—13, 15 bron, 2, 4, 16, 17 glina, 6 jantar, 14 steklo

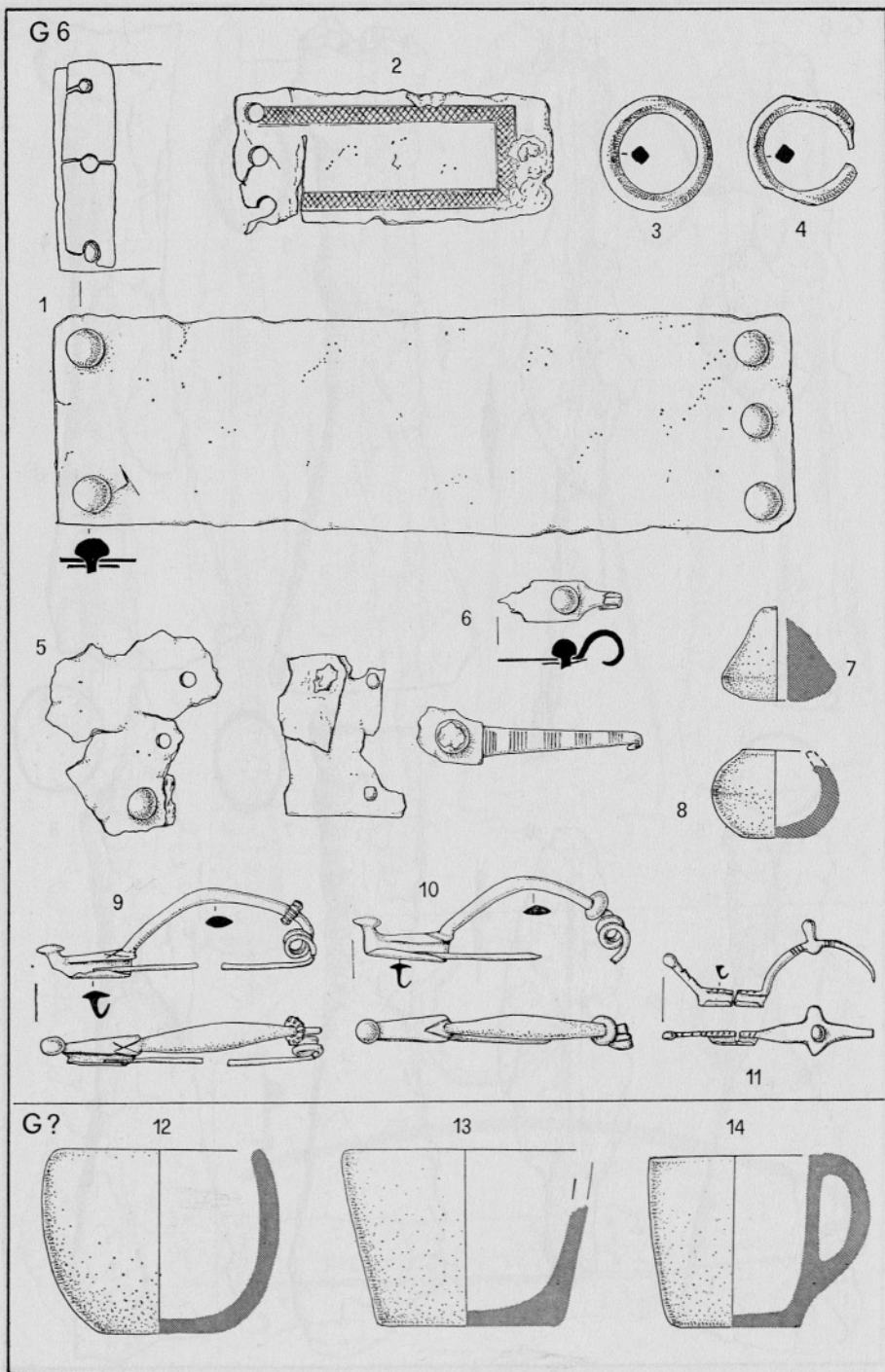
Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1, 3, 5, 7—13 Bronze, 2, 4, 16, 17 Ton, 6 Bernstein, 14 Glas

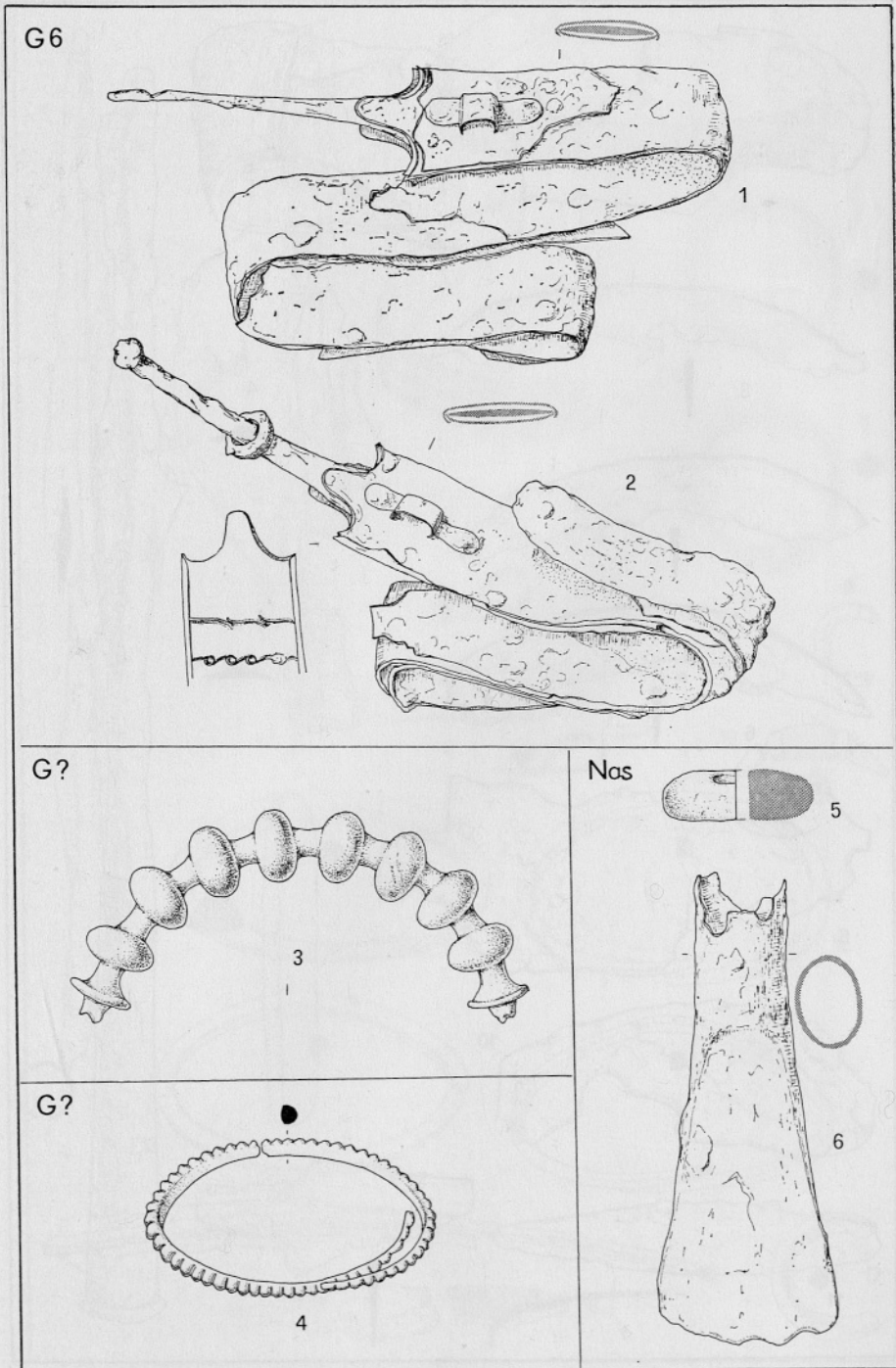
Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—8 železo, 9 bron
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—8 Eisen, 9 Bronze

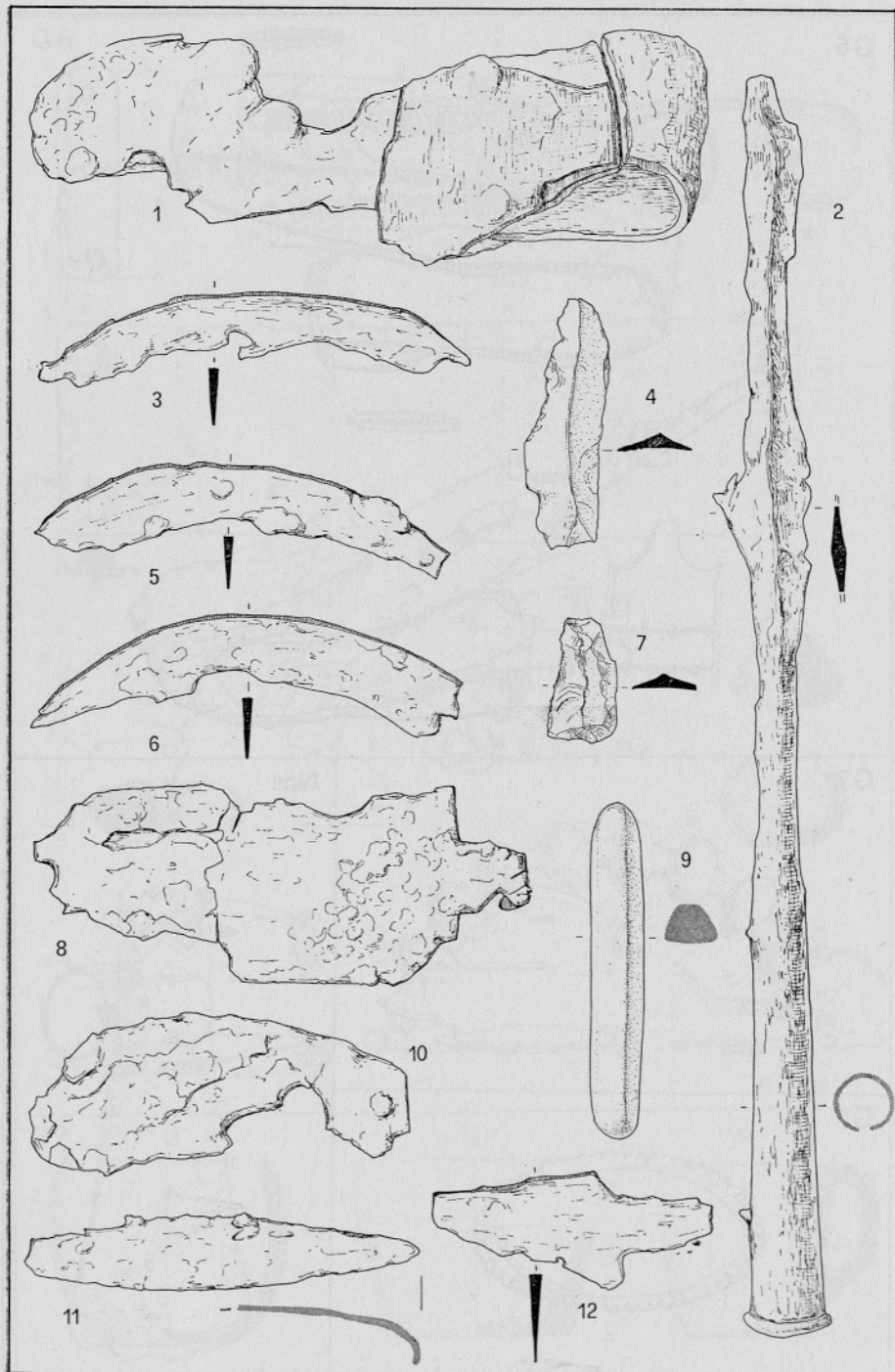
Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—8 železo
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—8 Eisen

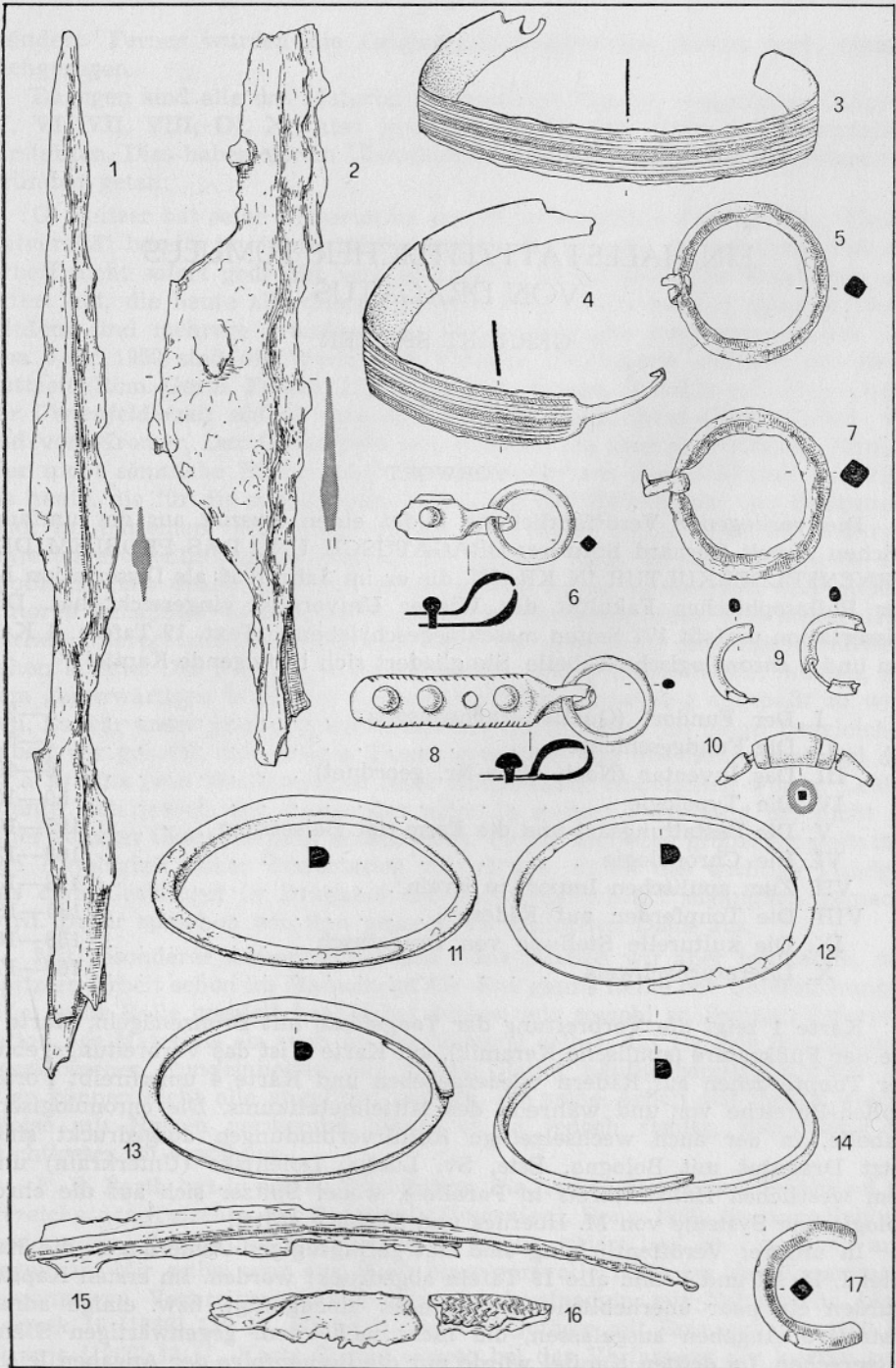
Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—6, 9—11 bron, 7, 8, 12—14 glina
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—6, 9—11 Bronze, 7, 8, 12—14 Ton
 1—13 = 1/2, 14 = 1/4

Korita, Dobrava pri Dobrnič. 1, 2, 6 železo, 3, 4 bron
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1, 2, 6 Eisen, 3, 4 Bronze
 1, 2 = 1/4, 3—6 = 1/2

Korita, Dobrava pri Dobrniču. 1—3, 5, 6, 8, 10—12 železo 4, 7, 9 kamen
 Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1—3, 5, 6, 8, 10—12 Eisen, 4, 7, 9 Stein

Korita, Dobrava pri Dobrnič. 1, 2, 5, 7, 15, 16 železo, 3, 4, 6, 8, 9, 11—14, 17 bron z jantarjevo oblogo

Korita, Dobrava bei Dobrnič. 1, 2, 5, 7, 15, 16 Eisen, 3, 4, 6, 8, 9, 11—14, 17 Bronze mit Bernsteinbeschlag

EIN HALLSTATTZEITLICHER TUMULUS VON DRAGATUŠ

GERHART SPITZER

Wien

VORWORT

Die vorliegende Veröffentlichung bildet einen Auszug aus der umfangreichen Arbeit Gerhard Spitzers: DRAGATUSCH UND DAS PROBLEM DER URNENFELDERKULTUR IN KRAIN, die er im Jahr 1956 als Dissertation bei der Philosophischen Fakultät der Wiener Universität eingereicht hat. Die Dissertation umfaßt 177 Seiten maschinengeschriebenen Text, 19 Tafeln, 4 Karten und 1 chronologische Tabelle. Sie gliedert sich in folgende Kapitel:

I. Der Fundort (Quellen-Nachweisort)	1—2
II. Die Fundgeschichte	3—5
III. Das Inventar (Nach Grab-Nr. geordnet)	6—49
IV. Die Typologie	50—104
V. Die Bestattungsart und die Form der Beisetzung	105—108
VI. Die Chronologie	109—127
VII. Zum apulischen Import in Krain	128—134
VIII. Die Tonpferden auf Rädern	135—137
IX. Die kulturelle Stellung von Dragatusch	138—166
X. Literaturnachweis	168—177

Karte 1 zeigt die Verbreitung der Tongefäße mit Bronzenägeln, Karte 2 die der Fußkratere (apulische Keramik), auf Karte 3 ist das Verbreitungsgebiet der Tonpferden auf Rädern wiedergegeben und Karte 4 umschreibt Formwollen-Bereiche vor und während des Mittelmetalikums. Die chronologische Tabelle, in der auch wechselzeitige Kulturverbindungen ausgedrückt sind, setzt Dragatuš mit Bologna, Este, Sv. Lucija, Dolenjsko (Unterkrain) und dem westlichen Hallstattkreis in Parallele, wobei Spitzer sich auf die chronologischen Systeme von M. Hoernes und F. Starè stützt.

In unserer Veröffentlichung sind mit geringfügigen Änderungen die Kapitel I, II, III und V und alle 19 Tafeln abgedruckt worden. Im ersten Kapitel wurden ein paar unerhebliche Ergänzungen hinzugefügt, bzw. einige administrative Angaben ausgelassen, die nicht mehr dem gegenwärtigen Stand entsprechen. Im dritten Kapitel wurde nur die Reihenfolge der Angaben leicht